

Konstitucija įveikė laiko išbandymus

Lietuvos Konstitucinio Teismo pirmininkas prof. Egidijus Kūris.
Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 25 d. (ELTA) — Lygiai prieš 15 metų piliečių priimta Lietuvos Respublikos Konstitucija įveikė laiko išbandymus, o atsiversianti galimybė žmonėms tiesiogiai

Vienas iš Konstitucijos rengėjų prof. Egidijus Jarašiūnas.
Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

kreiptis į Konstitucinį Teismą dar sustiprins asmens teisių konstitucinį gynimą, sako konstitucinės teisės profesoriai.
Dabartinę valstybės Konstituciją

Lietuvos piliečiai referendume priėmė 1992 metų spalio 25 dieną. Pasak Konstitucinio Teismo pirmininko prof. Egidijaus Kūrio, pagrindinis valstybės įstatymas per 15 metų išlaikė išbandymus, todėl šiandien nėra jokio reikalo rimtai svarstyti galimybę jį keisti.

„Konstitucijos keitimas gali būti pateisinamas tik tada, kai tai yra akivaizdžiai neišvengiama. Tokių pataisų Lietuvos Konstitucijoje buvo padaryta, pavyzdžiui, Lietuvai integruojantis į Europos Sąjungą“, — teigė E. Kūris.

Svarbiausio valstybės įstatymo veiksmingumu neabejoja ir vienas iš Konstitucijos rengėjų, Nepriklausomybės akto signataras prof. Egidijus Jarašiūnas.

„Konstitucijos keisti nereikia. Pirmiausia reikia išmokyti pagal ją tvarkyti visus valstybinio gyvenimo reikalus. Konstitucija — ne vien teisinio akto tekstas, bet ir aukščiausioji teisinė tvarka“, — pabrėžė nuo 1995 metų devynių metų Konstituciniame Teisme Nukelta į 6 psl.

M. Laurinkus: žvalgybą galima sugriauti per metus

Vilnius, spalio 25 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamento (VSD) veikla yra organizuota pagal visas moderniaje pasaulyje identifikuotas grėsmes, glaudžiai bendradarbiaujama su kitų demokratinių valstybių žvalgybos tarnybomis, departamentas yra įgijęs tarptautinį pasitikėjimą.

Tai, anot buvusio VSD vadovo Mečio Laurinkaus, „ir žodžiu, ir raštu iš kitų valstybių buvo ne kartą patvirtinta“.

„Todėl pučiamo skandalo metu šie, neskubėdami smerkti, elgėsi išmintingai, nes žinojo kitokią, argumentuotą, nuomonę bei seną tiesą — žvalgybos tarnybą galima sugriauti per vienerius metus, bet atkurti prireiks daug ilgesnio laikotarpio“, — rašo dabartinis Lietuvos ambasadorius Ispanijoje M. Laurinkus straipsnyje, kurį ketvirtadienį skelbia „Lietuvos rytas“.

Labiausiai, anot jo, stebina kritika, kad buvęs VSD vadovas Arvydas

Pocius Seimo komitetui nepateikė reikalaujamos medžiagos.

„Remiantis demokratinių valstybių praktika, o ir sveiku protu, akivaizdu, kad žvalgybos tarnyba informaciją gali pateikti tik tiesioginiam vadovui, Lietuvos atveju — valstybės vadovams, ir tik po to, kartais net pasitelkiant specialiai Vyriausybėje sukurta tarybą, nusprendžiama, kokios apimtys informaciją pateikti visuomenei“, — rašo M. Laurinkus.

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga. Bėgimas. Boksas. Futbolas. (p. 2, 11)
- Diskusija apie 2008 metų biudžeto projektą (p. 3)
- „Vakaras Venecijoje“ PLC paremti (p. 4)
- Kauno „Žalgiriui“ pritrūko parako kovoje prieš Washington „Žynius“ (p. 5)
- Mažoji Lietuva (p. 8)
- Indija prieš 20 metų (19) (p. 9)
- „Nuotaikų vyksmas“ Lietuvių Dailės Muziejuje (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.43 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvis jaunuolis – geriausias Illinois valstijoje

Edvardas Šulaitis

14-metis Lukas Veržbickas gali didžiuotis — jis yra geriausias savo amžiaus grupės bėgikas Illinois valstijoje. Spalio 13 d. Normal, IL įvykusiose Illinois Elementary Schools „Cross Country“ varžybose jis atbėgo pirmasis tarp „AA“ klasės mokyklų bėgikų.

Šis New Lenox „Liberty“ mokyklos aštuntokas ne tik buvo pirmas, bet ir atliko tai per rekordiškai trumpą laiką — 2 mylių nuotolį įveikė per 10 min. ir 10 sek. Kadangi bėgime dalyvavo net 237 jaunuoliai, ši Luko pergalė tikrai yra verta dėmesio, o tokių aukštų rezultatų pasiekusiam sportininkui galima pranašauti neblogą ateitį.

Nepaisant jauno amžiaus Lukas sporto srityje turi jau daug patirties. Kaip sakė jo asmeninis treneris, bu-

Lukas Veržbickas.
Nuotr. iš asmeninio archyvo.

vęs kaunietis Romas Bertulis (Kaune dirbęs daugiakovės treneriu), vaikiną yra pasižymėjęs ir triatlono varžybose (šių sporto šaką sudaro plaukimas, važiavimas dviračiu ir bėgimas).
Nukelta į 11 psl.

Šeštadienį — priedas KULTūra.

Pavilionienė — socialdemokratė

Vilnius, spalio 25 d. (BNS) — Seimo socialdemokratų frakciją papildė buvusi liberaldemokratė Marija Aušrinė Pavilionienė.

„Jaučiau, kad mano dvasinė ir intelektualinė būklė sunkiai suderinama su kai kuriomis mano buvusios frakcijos narių pažiūromis“, — sakė M. A. Pavilionienė.

Politikė pastaruoju metu priklausė tik partijos „Tvarka ir teisingumas“ parlamentinei frakcijai, bet nebuvo partijos narė — partinio bilieta M. A. Pavilionienė atsisakė vasarą, sostinę valdantiems liberaldemokratams uždraudusėjams ir lesbietėms išskleisti vaivorykštės vėliavą Europos Komisijos organizuotose renginiuose.

M. A. Pavilionienės vietą liberaldemokratų frakcijoje užims buvęs šios frakcijos narys Julius Veselka.

PERIODICALS

S50 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

ORIGIN MIXED ADC 604

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-25-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

Pirmoji E. Kavaliausko pergalė Pasaulio bokso pirmenybėse

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagoje spalio 23 d., antradienį, prasidėjusiose Pasaulio bokso pirmenybėse pirmasis iš Lietuvos delegacijos į kovą stojęs Egidijus Kavaliauskas pirmame susitikime svorio kategorijoje iki 64 kg 2 taškais (19:17) įveikė čeką Zdanek Chladek ir pateko į 32-ąją savo svorio boksinių grupę.

Pasaulio pirmenybių šešioliktfinalyje E. Kavaliauskas turės suremti pirštines su armėnu Eduard Hambarzumian, kuris pirmoje kovoje trečiame raunde didele taškų persvara įveikė Carl Hield iš Bahamų salų. Šis susitikimas įvyks penktadienį po pietų.

Bokso varžybos prasideda kasdien 11 val. ryto ir tęsiasi iki 10 val. vakaro.

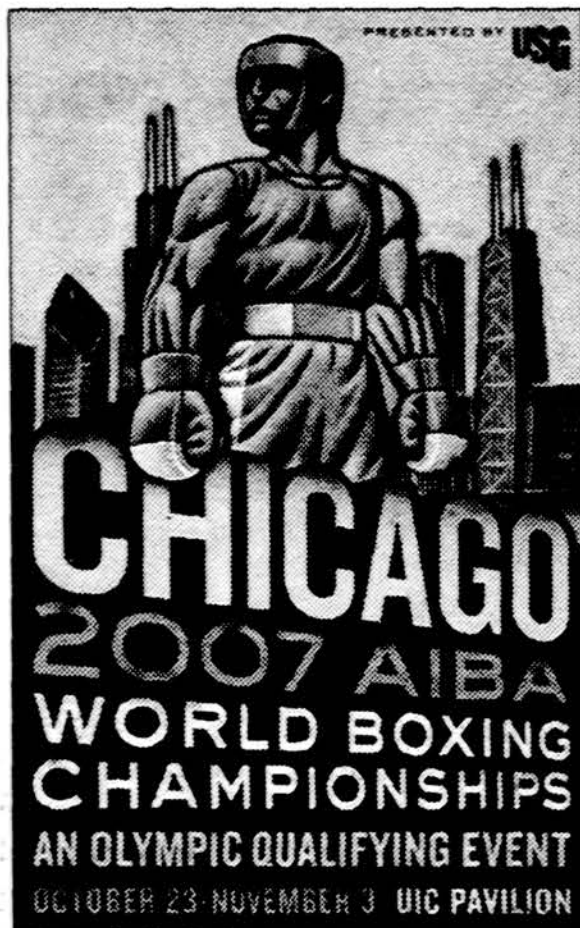
Trečiadienį pirmenybėse kovojo trys Lietuvos boksistai: Marius Markevičius (57 kg) su Ibrahim Keita iš Gvinėjos, Donatas Bondorovas (75 kg) su japonu Kyota Murata ir sunkiasvoris Vitalijus Subačius su Baltarusijos boksiniu Viktor Zujev.

Pirmieji du boksavosi nesėkmingai ir turėjo nusileisti savo varžovams. M. Markevičius pralaimėjo 17:23, o D. Bondorovas tik nežymiai (22:24) turėjo pripažinti japono pranašumą, nors paskutinius du raundus ir laimėjo.

Tačiau trečiadienio vėlyvą vakarą V. Subačius pradžiugino į pirmenybes susirinkusius lietuvius sirgalus ir 14:10 įveikė Atėnų olimpiinių žaidynių prizininką iš Baltarusijos V. Zujev. Ši lietuvių pergalė buvo tikrai įspūdinga.

Dabar V. Subačius penktadienį įvykstančiame pirmenybių aštuntfinalyje surems pirštines su stipriu J. D. Damos iš Vengrijos.

Pagal ištrauktus burtus — kiti Lietuvos boksistai pirmąsias kovas pradeda vėliau. Romanas Skerlo (69 kg) susirungs su indų Dilbag Singh spalio 25 d. O likusieji du Lietuvos boksistai į turnyrą įsitrauks nuo šešioliktfinalio šeštadienį ir sekmadienį. Čia super sunkaus svorio (dau-

giau nei 91 kg) atstovas Jaroslav Jakšto susitiks su vokiečiu Stefan Keber, o Daugirdas Semiotas (81 kg) sekmadienį išmėgins savo jėgas su Elie Augustine iš Haiti.

Visos varžybos vyksta University of Illinois sporto salėje, Pavillion (525 So. Racine Ave.). Tai lietuviams gerai pažįstama vieta, ten pernai įvyko Lietuvių Dainų šventė.

Lietuvos atstovai dalyvavo parade

Prieš Pasaulio bokso pirmenybes pirmadienio pavakaryje vyko boksistų ir trenerių paradas State gatve (nuo Monroe iki Randolph gatvių). Po to visi nuėjo į „Chicago Theatre“ patalpas, kur vyko pirmenybių atidarymo iškilmės. Čia šalia kitų garbės svečių dalyvavo ir garsusis buvęs pasaulio bokso čempionas Muhamed Ali.

Lietuvos delegacija čia pasirodė su tautinėmis vėliavomis ir atrodė gana įspūdingai. Iki šiol iš Lietuvos į pirmenybes yra suvažiuavę 18 žmonių, tarp kurių 7 boksistai. Dar laukia pačio svarbiausio asmens — Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto viceprezidento Vyto Nėniaus.

Lietuvos bokso rinktinė užkandžiauja PL centro „Bočių menėje“ Lemont. E. Šulaičio nuotr.

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

„Lituanicos“ futbolininkai pralaimėjo

Po trijų pergalių „Lituanicos“ vyrų futbolo ekipa praėjusį sekmadienį turėjo pripažinti varžovų — „Real FC“ komandos pranašumą. Rungtyniaujant Bambrick Park, Lemont lietuvių vienuolikė nusileido 0:2. „Lituanicos“ varžovai neatrodė stipresni už mūsų, tačiau jie turėjo nemažai laimės, kuri leido jiems švęsti pergalę.

Šis pralaimėjimas „Lituanicos“ vyrus išstūmė iš pirmosios vietos pirmenybinėje lentelėje, bet mūsų šaliai vis dar yra garbingoje pozicijoje.

Spalio 28 d., sekmadienį „Lituanicos“ varžovai bus stiproka „Zrinski“ vienuolikė, kuri visada būdavo kietas riešutas. Rungtynės (jų pradžia 4 val. p.p.) bus žaidžiamos Cicero, prie 31-mos gatvės ir Central Ave. Ši aikštė turi dirbtinę dangą ir yra pati geriausia iš visų, kuriose žaidžia „Metropolitan“ lygos komandos.

Beje, tai bus jau priešpaskutinės lygos rudens sezono pirmenybių rungtynės. Rudens sezoną „Lituanica“ baigs išvykoje lapkričio 4 d. 2 val. p.p. Round Lake, IL susitikime su „Lions“ ekipa.

Čikagos „Fire“ pateko į posezonines varžybas

Čikagos „Fire“ profesionalų futbolo ekipa praėjusį sekmadienį savo aikštėje Bridgeview, IL laimėjo svarbią pergalę — įveikė Los Angeles „Galaxy“ klubo atstovus ir pateko į atkrentamąsias varžybas, kuriose dalyvaus aštuonios geriausios MLS lygos komandos.

Tai buvo paskutinės reguliaraus pirmenybių sezono rungtynės, kurios nulėmė čikagiečių patekimą į posezoninį ratą. „Fire“ vienintelę rungtynių įvartį pelnė per papildomą laiką — 93-ią žaidimo minutę. Nepaisant to, kad čikagiečiai turėjo daug gerų progų įvarčiams pelnyti iki tol jos nebuvo įgyvendintos.

Pelnyti trys taškai „Fire“ futbolininkams užtikrino aštuntąją vietą tarp 13-os komandų. Tokiu būdu čikagiečiai dabar varžysis šios lygos Rytų konferencijos pusfinalyje ir šį ketvirtadienį, spalio 25 d. namuose susitiks su daugiausia (55) taškų abiejose konferencijose surinkusia — „D. C. United“ ekipa. Tuo tarpu čikagiečiai per 30 sezono rungtynių yra sukaupę 40 taškų (10 pergalių, 10 lygiųjų, 10 pralaimėjimų).

Sekmadienį daugiau negu 21,000 žiūrovų stebėjo gana įdomias rungtynes prieš „Galaxy“ futbolininkus, kurių eilėse nuo atsarginių suolelio aikštėje pasirodė daugiausia pinigų (250 milijonų) gaunantis lygos žaidėjas anglas David Beckham, kuris atrodo, dar nėra visiškai pasveikęs po traumos ir rungtynėse nesukūrė jokios pavojingesnės situacijos. Vis dėlto gana daug žiūrovų atėjo pasižiūrėti būtent šios pasaulinio garso futbolo žvaigždės, nors šiuo metu dar gerokai prigėsusios.

Jeigu šias rungtynes būtų laimėję „Galaxy“ atstovai, jie būtų užėmę „Fire“ vietą atkrentamosiose varžybose. O sužaidus lygiomis, čikagiečiams būtų buvę atverti vartai į posezoninį ratą.

Pirmąsias rungtynes čikagiečiai

žais Toyota Park aikštėje Bridgeview, IL, spalio 25 d., šį ketvirtadienį, 7:30 val. vak. antrasis susitikimas su ta pačia „D.C. United“ komanda bus žaidžiamas varžovų aikštėje lapkričio 1 d. 6:30 val. vak. Laimėtojas bus išaiškintas iš abiejų rungtynių bendro rezultato.

Prasideda profesionalų futbolo pirmenybės

Pasibaigus reguliariam sezonui lauke, savo žaidimus pradeda salės futbolo profesionalų komandos. Šioje lygoje čikagiečius atstovauja „Chicago Storm“ klubas. Jis pirmąsias rungtynes žais spalio 27 d. prieš California „Cougars“ klubo komandą namuose — Sears Center pastate (5333 Prairie Parkway, Hoffman Estate, IL). Šioje naujai pastatytoje salėje telpa 9,400 žiūrovų. Salės profesionalų futbolo lygai priklauso 9 miestų komandos.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakitavimų už prenumeratą nesimčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė — Dalia Cidzikaite

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė —

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

DISKUSIJA APIE 2008 METŲ BIUDŽETO PROJEKTĄ

Arvydas Akstinavičius: Galimos 2008 m. biudžeto įstatymo pasekmės

Seime pristatytas 2008 metų valstybės biudžetas. Komentarų gausioje vis dėlto būtina atkreipti dėmesį į dvi jo puses: socialinę-ekonominę ir politinę-pilietinę.

Pirmoje dalyje nieko naujo ir beveik viskas blogai. Galim tik priitaikyti posakį, jog „apie tai, kad mūsų padėtis bloga, drąsiai galima spręsti iš to, kad ją valdžia nuolat gerina“. Biudžetas vėl formuojamas dalybų, bet ne prioritetų pagrindu. Jis deficitinis, infliacinis, korupcinis, antisocialinis. Apie pirmus du punktus jau pakankamai prikalbėta, todėl platesnio komentaro reikalauja gal kam iškilsiantis klausimas: kodėl korupcinis ir antisocialinis? Atsakymas labai paprastas – jei tvirtinamas biudžetas nepalaikomas atitinkama įstatymine baze, tai jis telieka tik deklaruotais skaičių deriniais, tai yra neparemtas jokiais principais. Šiuo atveju antikorupciniais bei socialinio teisingumo principais. Atlyginimai vėl smarkiai didės tik „viršūnėlėms“ t.y. ir taip nemažas ar net dideles pajamas gaunantiems sluoksniui, nes nėra įvestas gyventojų pajamų progresinis, turto mokestis, Sodros „grindys“. Socialinė neteisėybė ir atskirtis dar labiau išaugs, nes mažas pajamas gaunantiems minimaliai padidėsiančias pensijas ar darbo užmokesčių greitai praris infliacija. Kartu tenka atkreipti dėmesį į sumažėjusią biudžeto švietimo ir aukštojo mokslo bei sveikatos apsaugos dalį. Tai, beje, prieštarauja pačios XIV Vyriausybės programai. Na, o kol nebus įvestas visuotinis pajamų, išlaidų ir turto deklaravimas, nebus pakeistas partijų ir rinkimų kampanijų finansavimo įstatymas, o parlamentinės partijos be jokios motyvacijos pasiskirs sau dvidešimt ar daugiau milijonų litų, tol kalbas apie kovą su korupcija galima laikyti tuščiomis.

Nors Seimo partijos šįkart sau pasiskyrė jau 20 mln. litų, taip eilinį kartą pamindamos rinkėjų pasirinkimo teises ir galimybes, tačiau biudžeto formavimo metodika ir iš to kylančios padariniai gali suteikti teigiamą

impulsą pilietinei prasme. Pagaliau valdžios nesiskaitymas, neatsakingumas, savivalė, nekompetencija gali išjudinti visuomenę. Tokie judesiai jau vyksta ne kažkur Didžiojoje Britanijoje, Prancūzijoje ar Ispanijoje, o mūsų kaimyninėje Latvijoje. Kitų metų Kovo 11-ąją švėsime valstybingumo pilnametystę. Jei, nesant parlamentinės opozicijos, Prezidentas parodys pilietiškumo valią ir nepasirašys biudžeto – tai bus stiprus impulsas demokratijos ir pilietinės

ministerijų asignavimai: šioje kategorijoje ministerijos-rekordininkės yra Susisiekimo (+93.3 proc.), Ūkio (+75.4 proc.), ir Socialinės apsaugos ir darbo (+46.2 proc.). Iš kitų valstybės institucijų ir įstaigų lėšos sumažės tik trims įstaigoms, o kitoms planuojami lėšų padidėjimai tarp 7 ir 91 proc.

Apie biudžeto deficitą daug diskutuojama, bet kokia jo prasmė? Reikalas labai paprastas. Net ekono-

dančioji koalicija neturėtų susidvejinti. Neretai jos nariai Vyriausybėje palaiko vieną nuomonę, o Seime – kitą. Galiausiai ir pati Vyriausybė kažin ar padarė viską, kad išlaidos būtų tikrai pagrįstos, tikrai taupios ir tikrai tam, kam labiausiai reikia. Jei taip būtų, Vyriausybė neleistų sau finansuoti programų, kurių rezultatus įvertina, tarkime, pagal surengtų posėdžių skaičių.

Vyriausybė ir bene visi politikai yra tiesiog suaugę su valstybės aparatu. Jei paklausiame jų, kodėl reikia didinti išlaidas švietimui ar sveikatai, tai nesulauksite atsakymo, jog tai reikalinga, kad būtų suteiktos geresnės paslaugos piliečiams, arba kad naujomis sąlygomis tenka daugiau mokėti už tai, kad gautume to paties lygio paslaugą, arba, kad reikia spręsti problemas, kurių atidėjimas daug kainuos ateityje. Ne mokiniai, o mokytojai, ne studentai, o dėstytojai, ne pacientai, o gydytojai, ne piliečiai, o policininkai yra svarbūs atitinkamiems ministrams ir politikams bendrai. Deja, tai reiškia ne ką kita, bet tai, kad geri mokytojai, dėstytojai, gydytojai ir policininkai ir ateityje uždirbs tiek pat, kiek blogi jų kolegos (kitais tariant – mažai), o visas šias būtinas paslaugas teikiantys žmonės ir toliau valdžios traktuojami tarsi išmaldos prašytojai. Reformos, kurios pakeistų šią padėtį, atidedamos ir paprastai užmiršamos.

Biudžeto augimo tempai yra tokie, kad Lietuvoje iš mažiausiai persikirstančių valstybių galime pasiekti ir socialdemokratišką svajonę – per biudžetą persikirstyti pusę to, kas sukurta. Deja, tai nereikš, kad pasieksime skandinavišką gyvenimo lygį. Tam valdžiai reikia ne džiūgauti dėl augančio biudžeto, o rimčiau rūpintis jo kokybe, kuri leistų su tiek pat lėšų pasiekti daugiau rezultatų arba su gerokai mažiau lėšų išlaikyti tuos pačius rezultatus.

www.lrt.lt
Bernardinai.lt

Biudžetas vėl formuojamas dalybų, bet ne prioritetų pagrindu. Jis deficitinis, infliacinis, korupcinis, antisocialinis.

visuomenės link. Logiška, kad po tokio Jo Ekselencijos veiksmo turėtų būti skelbiami pirmalaikiai Seimo rinkimai. Jie taptų naujos politinės kokybės, pilietiškumo ir demokratijos paieška.

Remigijus Šimašius: Pasidairykite savo kišenėje

Spėkite, kam statistinė Lietuvos šeima kitais metais išleis daugiausia pinigų? Deja, tai ne maistas, ne būstas ir ne taip šiandien aktualus šildymas. Didžiausios išlaidos teks valdžiai išlaikyti – daugiau kaip 21,000 litų per metus. Jokių būdų nenoriu pasakyti, kad valdžia neduoda žmogui naudingų paslaugų. Iš tiesų, tai juk ir švietimas, ir sveikatos apsauga, ir keliai, ir policija bei kariuomenė.

Spėkite, kas labiausiai pabrango per metus? Čia ir vėl šalia kitų čempionų turime ir vieną dažnai nutylimą pirmaujančią – tą pačią valdžią. Valdžia džiaugiasi, kad biudžetas auga 28 proc. Smagu, kad kažkam dėl to smagu. Bet Lietuvos piliečiams šis augimas – tai ne kas kitas, kaip jų išlaidų valdžios paslaugoms drastiškas išaugimas. Padidės visų trylikos

mikos augimo laiku valdžia nesugeba išsistiekti savo surenkamose pajamose. Valdžia serga „išlaidaholizmu“, kuris pasireiškia nuolat augančia valstybės skola. Ją teks sumokėti mokesčių mokėtojams arba dabartinių mokesčių mokėtojų vaikams. Žinoma, jei jie vis dar mokės mokesčius čia, o ne kitoje valstybėje. Statistiniai Lietuvos gyventojai (įskaitant kūdikius, senelius ir Seimo narius) tenkančią skolą planuojamas deficitas padidins apie 300 litų. Ar tai problema? Taip. Lietuvos valstybė nuo nulinės skolos 1990 m. jau sugebėjo ją gerokai užauginti. Vien tik senų skolų palūkanos ir aptarnavimas statistinei šeimai kitais metais kainuos beveik 600 litų. Beje, Europos Komisijos prognozėmis 2008 m. Lietuvos valdžios skola kaip procentas nuo bendro vidaus produkto vienam gyventojui per metus bus net tris kartus didesnė nei Latvijoje ir beveik devynis kartus didesnė nei Estijoje.

Vyriausybė, pristatydama biudžetą, linksta kalbėti apie kitus dalykus. Ji pabrėžia, kad dėl išlaidų augimo kalta ne ji, o Seimas, priėmęs daugybę išlaidas didinančių įstatymų. Tai iš dalies tiesa, tačiau val-

Jeigu ne jeigu...

VILIUS BRAŽĖNAS

Interneto dienraštyje Bernardinai.lt (2007.10.08) buvo paskelbtas žymaus JAV lietuvių veikėjo, patrioto vardą užsitarnavusio Broniaus Nainio straipsnis „Ar tautinė valstybė yra fašizmas?“

Rašinys palietė seniai Kremliaus ir JAV „liberalų“ (įmantriai kalbančių socialistų) Niurnbergo I teisme nukaltą propagandos melo durklą – sutapatintą nacizmą su tautišku. Tai padaryta po žodžių „nacizmas“ paslepianč tikrovę, jog naciai yra tokie pat kairieji (o ne dešinieji!), kaip ir komunistai, nes abu yra socialistai. „Naciai“ buvo „Nacional-socialistinė darbo partija“. Tokiu būdu ir italų „fašizmas“ buvo tik kitokios (negu komunizmas ir nacizmas) formos socializmas: fašizmą sukurti Benito Mussolini atėjo pakilęs iš socialistinio laikraščio redakto-

riaus kėdės.

Nainys pagrįstai piktinasi tautišku šmeižiančiu jo sulyginimu su fašizmu. Vienok, minimas straipsnis, primargintas „jeigu“: jeigu LR vadovai būtų padarę tą ar kitą, vienaip ar kitaip. Tai suteikia progą išsakyti keletą „jeigu“ ir dėl karo meto raudonojo teroro užsienyje atsiradusios tautos dalies praeities ir dabarties veiklos.

Skaitome Nainio „jeigu“ litaniją: „Jeigu Lietuvos vadovai (...) būtų pasukę kitu keliu (...) nuo 'bubnijo' pilietinio auklėjimo...“ Jeigu nebūtų tokių „jeigu“, mokyklų vadovėliai supažindintų moksleivius su pasipriešinimu okupacijai, su partizanų kova ir t.t.

Turint mintyje kai kuriuos „Lietuvos vadovus“, autoriaus „jeigu“ skamba kaip kieno nors svajonės – „Jeigu krokodilai estų žolę, o ne šuniukus ir avyres“. Kaip neseniai

buvusiam „užsienio lietuviui“, iš praeities iškyla ilga eilė galimų išeivijos „jeigu“, galėjusių dabartinę padėtį Lietuvoje teigiamai paveikti ar, deja, gal ir neigiamai ją paveikusių išeivijos veiklos „jeigu“ padarinių.

Tautišku nuo „fašizmo“ apginti ir „žydšaudžių“ šmeižtą į „žydų gelbėtojų“ tautos pavadinimą pakeisti galėjo išeivijos „jeigu“ drąsi propaganda ir ypač Niurnbergas II. Jau bent 30 metų rašiniaus ir kalbomis (su dideliu publikos pritarmu) keliau lietuviams Niurnbergo II būtinumą. Net radau tam tinkamą vietą – Niurnbergo miestelį Pennsylvania valstijoje. Deja, tada dar stipri JAV ir Kanados pavergtų tautų išeivija galėjo tam susiorganizuoti. Tačiau jų vadovybės, atrodo, vengdamos prarasti valdžios, besiglebėsčiuojančios su Kremliaus vergvaldžiais, pamaloningumas, negirdėjo nei savo tautiečių, nei istorijos šauksmo.

Jau 1964 m. JAV prezidentinius rinkimus galėjo paveikti pabėgėliai nuo komunizmo, agituojami ir bent jau balsuodami už aiškų Sovietijos

priešą – JAV senatorių Berry Goldwater. Juk jo rinkiminis šūkis buvo „O kodėl ne pergalė?“ O ką mūsų išeivija? Daugelis net agitavo prieš tą antikomunistą. Mat jis „respublikonas“, o jie – „demokratai“. (Tie, kurie pardavė Lietuvą Jaltoje ir Potsdame?) Mane už antikomunisto rėmimą (mat jis „konservatyvus“) puolė „Dirvoje“ net toks kariųjų „išminties bokštas“ kaip Vytautas Kavolis. Jeigu Goldwater būtų laimėjęs, Vakarų visokios paramos netekusi SSRS būtų jau seniai nuėmusi okupacijos grandines nuo mūsų Tėvynės. Išeivijai galima perskaityti ilgoką „jeigu“ litaniją, pradedant vien nesusingaudymu politikoje.

Reikia pripažinti, kad konservatyvus kandidatas išgąsdino ir Respublikonų partijos globalistus. Mat jie, drauge su Europos globalistais, naudojo savo valstybių išdus ir politiką drauge su Kremliumi kurti pasaulinės valdžios diktatūrą, užmautą ant Jungtinių Tautų Organizacijos kurpalio.

Nukelta į 11 psl.

„VAKARAS VENECIJOJ“ PLC PAREMTI

Vedėjas Giovanni kalbėjo daugiausia lietuviškai.

V. Krivicko nuotr.

Pokylis rengimo komitetas: iš k. į d.: Žibutė Pranckevičienė, Lilija Kelpšienė, Liuda Rugienienė (komiteto pirmininkė), Regina Griškelienė, Alė Lieponienė ir Pranutė Domanskienė.

R. Griškelio nuotr.

„Vakaro Venecijoje“ savanoriai.

V. Krivicko nuotr.

Nuolatiniai Pasaulio lietuvių centro rėmėjai dr. Romualdas Povilaitis, Jūratė Paltanavičienė, Pranas Jirkus, Dalia Povilaitienė ir Rima Sell „Vakaro Venecijoje“ metu.

I. Tijūnėlienės nuotr.

„Vakaras Venecijoje“ — taip buvo pavadinta šiemetinė Pasaulio lietuvių centro šventė, į kurią spalio 13 d. gausiai susirinkę svečiai atėjo dėl kilnaus tikslo — paremti greitai 20-metį švėšiančius įvairių lietuviškų organizacijų namus Lemont.

PLC paramos vakaro tema — Venecija. Dėl to ir maistas buvo itališkas, ir savanorių bei vakaro vedėjo apranga — su itališkais motyvais. Beje, Giovanni vardu prisistatęs, tiesa, daugiausia lietuviškai ir angliškai kalbėjęs vakaro vedėjas savo vaidmenį atliko kuo puikiau. Ir linksmino svečius, ir dalijo prizus, o kartais net prabildavo eilėmis.

Vakare negalėjęs dalyvauti PLC tarybos pirmininkas Paulius Majauskas perdavė nuoširdžiausius sveikinimus visiems šventės dalyviams. Jis pabrėžė, kad be nuolatinio centro rėmėjų darbo ir jų finansinės paramos ši institucija negalėtų klestėti. „Čikagos priemiesčiuose vis gausėjant lietuvių, Pasaulio lietuvių centras atlieka svarbų vaidmenį mūsų bei mūsų vaikų ir vaikų vaikų gyvenime“, — sakoma P. Majausko kreipimesi į vakaro svečius.

Renginio vedėjai dėkojo „Vakaro Venecijoje“ organizacinio komiteto pirmininkei Liudai Rugienius, taip pat komiteto nariams: Pranutei Domanskienei, Reginai Griškelienei, Lilijai Kelpšienei, Alei Lieponienei, Žibutei Pranckevičienei, ir visiems, auksėjusiems daiktus tyliam aukcionui ar vakaro metu vykusiai loterijai. Būtent „Vakaro Venecijoje“ metu paaiškėjo visą vasarą vykusios loterijos rezultatai. Senovinę (1972 metų) Corvette LT1 Coupe laimėjo Anatolijus Misieniovas.

Didžiąją dalį vakaro vykusio tyliojo aukciono metu buvo galima statyti už labai originalius daiktus ir paslaugas. Tarp jų — speciali vieta automobiliui su aukciono laimėtojo vardu prie Pasaulio lietuvių centro, puodeliai tiesiai iš Baltųjų rūmų ir net... Mišios. Didžiausią sumą pastatęs aukciono dalyvis galės džiaugtis kun. Antano Saulaičio specialiai laimėtojo namuose atlaikytomis Mišiomis, šeimos palaiminimu ar panašia sakralia paslauga.

Vladas Krivickas

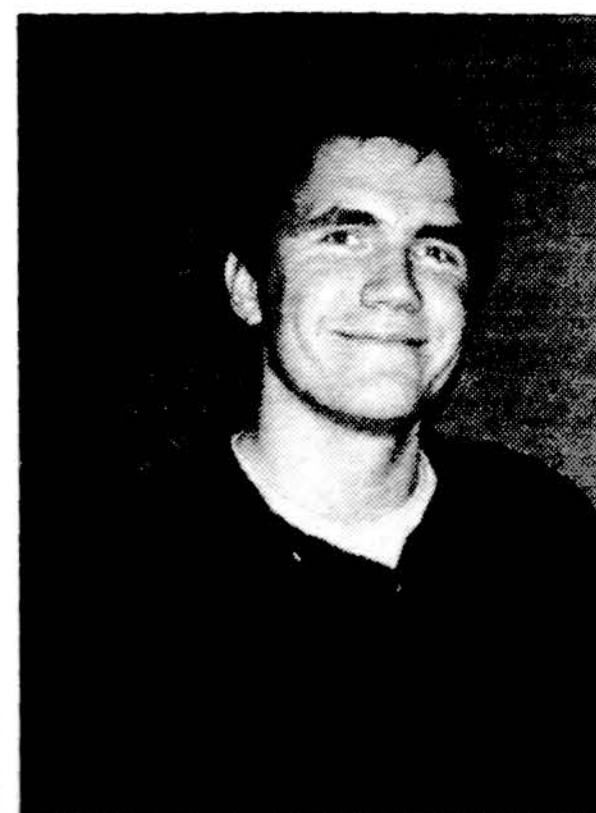
Aušrelė Sakalaitė — vakaro viešnia.

V. Krivicko nuotr.

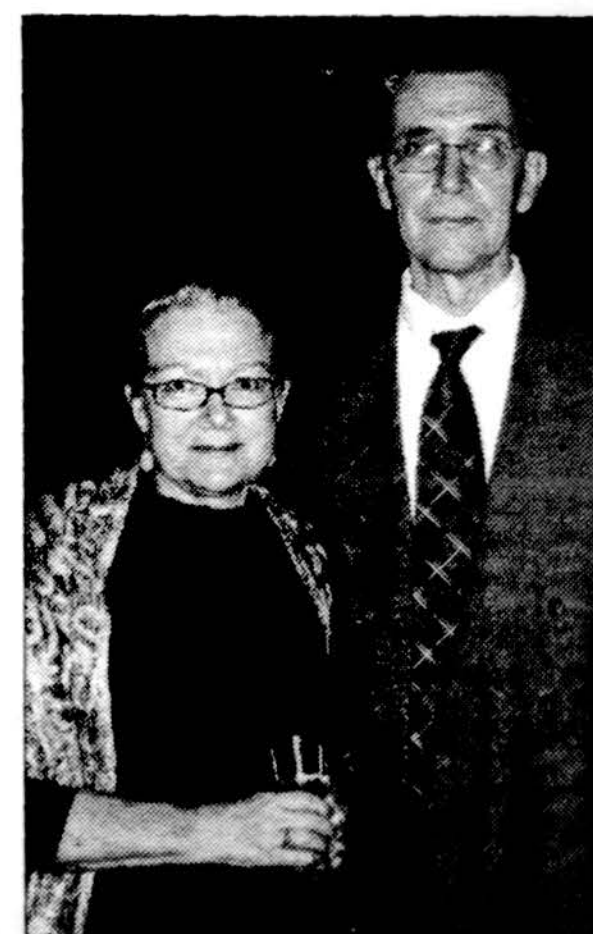
Lori Blažytė ir Juozas Mikužiai, parūpinę 1972 automobilį Corvette LT1 Coupe didžiajai loterijai.

I. Tijūnėlienės nuotr.

Rytas Vygantas PLC lėšų teikimo vakarienėje gaivino ištroškusius ir, visiems sudainavęs „Ilgiausių metų“, tą vakarą atšventė savo gimtadienį.

I. Tijūnėlienės nuotr.

Dr. Ona ir dr. Jonas Daugirdai.

I. Tijūnėlienės nuotr.

Kauno „Žalgiriui“ pritrūko parako kovoje prieš Washington „Žynius“

LAURYNAS R. MISEVIČIUS
specialiai „Draugui“ iš
Washington, DC

Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempionai ir 1999 m. Eurolygos laimėtojai praėjusios savaitės draugiškose rungtynėse sugebėjo deramai pasipriešinti visoms NBA komandoms („Golden State Warriors“, Toronto „Raptors“ bei Washington „Wizards“), bet nė vienos iš jų neįveikė.

Įtempta Kauno „Žalgirio“ savaitė Šiaurės Amerikoje

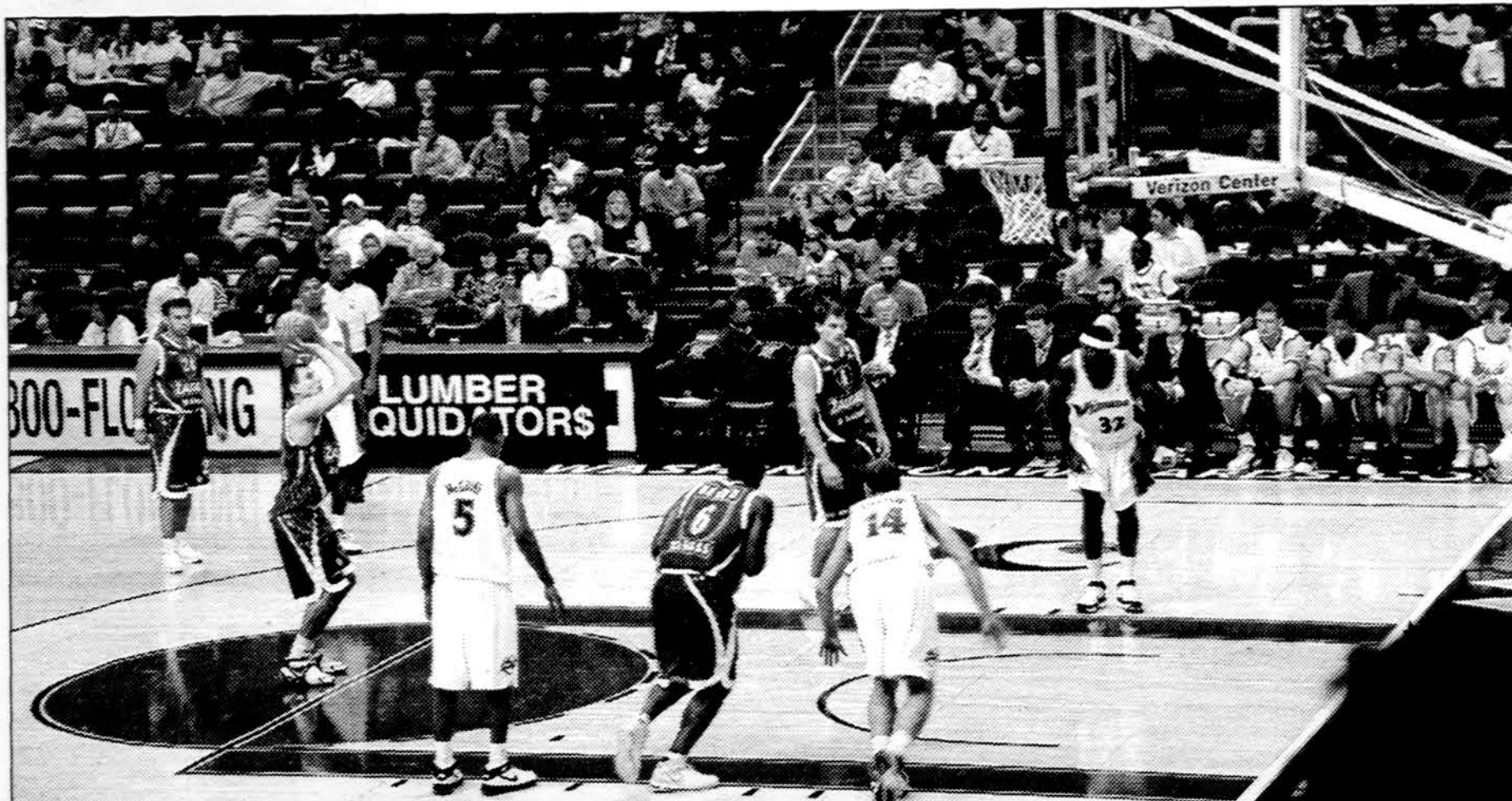
Pirmąkart mūsų šalies krepšinio istorijoje stipriausia Lietuvos vyrų komanda buvo pakviesta draugiškų varžybų su stipriausia pasaulio lyga laikomos — NBA — ekipomis. Kaip jau rašėme „Drauge“, šių metų spalio 15 d. kauniečiai Oakland mieste (California) debiutavo rungtynėmis su pernai čempionato atkrintamosios varžybose didžiausią sensaciją pateikusia (nugalėjo Dallas „Mavericks“ komandą — reguliaraus NBA sezono nugalėtoja) „Golden State Warriors“ krepšininkais. Rungtynių viduryje paleidę „karius“ į priekį beveik 40 taškų skirtumu, mūsų šalies atstovai gerokai sumažino skirtumą dvikovos pabaigoje, pralaimėdami padoriu rezultatu 88-107.

Jau po dienos pertraukos Kauno krepšininkai, atsidūrę kitame Šiaurės Amerikos pakraštyje, susirungė su, daugelio specialistų nuomone, viena europietiškesniausių savo žaidimo stiliumi NBA — Toronto (Kanada) „Raptors“ ekipa. Šios rungtynės ilgam išliko tiek žalgiriečių, tiek apie tūkstančio Kanados ir viršutinės New York valstijos dalies lietuvių, atvykusių palaikyti Lietuvos ekipos, atmintyje. Likus nepilnomis 3 minutėms iki 4-ojo kėlinuko pabaigos, „Žalgiris“ pirmavo prieš grėsmingus varžovus 99:96 ir, atrodo, bręsta malonus netikėtumas. Deja, kelios abejotinos kauniečių pražangos išmūšė mūsų valstybės atstovus iš vėžių ir pačioje rungtynių pabaigoje buvo nusileista pereitų metų Atlanto diviziono laimėtojams 99:105. O iki pergalės buvo taip arti.

Beliko tikėtis atsigriebti paskutinėje Lietuvos čempionų rungtynėse prieš varžovus iš NBA tos pačios savaitės penktadienį JAV sostinėje Washington, DC su vietos „Wizards“, kurių gretose dar visai neseniai žaidė geriausiu visų laikų krepšinininku pasaulyje tebelaikomas Michael Jordan, o dabar šio klubo spalvas gina Lietuvos rinktinės narys, iš Marijampolės kilęs puolėjas Darius Songaila.

Dideli lūkesčiai atidedami kitam kartui

Jau gerokai prieš varžybų pradžią penktadienį, spalio 19-ąją, jaudulys kilo kaip ant mielių: prie „Verizon Center“ rinkosi Lietuvos čempionų gerbėjai iš įvairiausių JAV valstijų bei miestų. Kaip žinia, beveik visą „Southwest Airlines“ aviakompanijos skrydį iš Čikagos užpildė CLKL vadovų suorganizuota beveik poros šimtų mūsų tautiečių grupė, atskridusi į JAV sostinę dar istorinių rungtynių rytu ir prie varžybų arenos

Žaidimas sustojo... Įdomu, ar taiklus baudos metimas, ar ne?

susirinkusi pasidabinusi žaliai-baltais bei lietuviškais trispalviais apdarais. Prie jų netrukus prisijungė autobusu iš New York/New Jersey atkeliavusi lietuvių krepšinio sirgalių grupė bei kiti pavieniai mūsų kraštiečiai, šio žaidimo mėgėjai, apsigyvenę JAV Rytų pakrantėje. Prasidėjus rungtynėms, „Žalgirio“ krepšininkai jautėsi lyg žaistų namuose — pirmąjį taiklų LKL čempiono Pauliaus Jankūno dvitaškį iš varžovų aikštelės kampo palydėjo griausmingi vos ne 2 tūkstančių lietuvių plojimai!

Ko gero, tokio savo priešininkų palaikymo nesitikėjo ir Washington „Wizards“, kurių puolimas rungtynių pradžioje gerokai šlubavo, tuo tarpu lietuvių komandą į priekį tempė geriausias savo rungtynes tą dieną sužaidęs „Žalgirio“ legionierius amerikietis De Juan Collins, kurio žaidimo pasižiūrėti atvyko jo šeima iš saulėtosios Florida. Tačiau netrukus pradėjo pildyti Washington komandos lietuvių D. Songailos pranašystę. Prieš šias varžybas paklaustas, kaip būtų įmanoma žalgiriečiams įveikti jo klubą, jis nedvejodamas atkreipė: „Žalgiriui“ dabartinio „Wi-

zards“ šįvakar įveikti neįmanoma. Jau pirmojo kėlinuko pabaigoje kauniečiai atsiliko 15 taškų ir nors vašingtoniečiai per visas rungtynes netolo daugiau 20-ties taškų, rimčiau varžovams pasipriešinti mūsiškiams neužteko jėgų. Taip pat jautėsi ir ilgų kelionių bei įtempto varžybų grafiko nuovargis (3 rungtynės per 5 paras) — Eurolygoje komandos rungtyniauja ne daugiau kaip vienąsyk į savaitę. Galutinis rungtynių rezultatas 115:96 amerikiečių naudai, o gausiai susirinkusiems Lietuvos krepšinio gerbėjams pergalės prieš NBA komandą viltis tenka atidėti geresniems laikams.

LR ambasados priėmimas daugiau pradžiugino nei nuvylė

Po „Žalgirio“ ir „Wizards“ rungtynių priėmimą „Verizon Center“ krepšininkams iš Lietuvos ir keliems šimtams susirinkusių lietuvių surengė LR ambasada Washington, DC. Jau kelios savaitės prieš varžybas mūsų šalies diplomatinės atstovybės darbuotojai išdalino lietuvių bendruomenei apie 200 pakvietimų į po

rungtynių antrajame arenos aukšte įsikūrusiame „Dewar's“ bare organizuotą susitikimą su LKL čempionais. Tačiau vėliau paaiškėjo, kad norinčių sudalyvauti tokiame renginyje yra bent dvigubai daugiau. Tuomet imta paskubomis ieškoti didesnių patalpų, tačiau „Verizon Center“ administracija, susipažinusi su Lietuvos ambasados sąlygomis, negalėjo pasiūlyti nieko geriau. Galų gale į „Dewar's“ barą po „Žalgirio“ ir „Wizards“ rungtynių šiaip ne taip sutilpo beveik 400 lietuvių, o turėjusiems oficialius Lietuvos ambasados pakvietimus buvo žadama po vieną nemokamą gėrimą. Deja, ir tuo pasinaudoti pavyko ne visiems.

Tačiau lietuvių minią pradžiugino už kelių minučių pasirodę keletas Kauno „Žalgirio“ krepšininkų kartu su komandos vyr. treneriu Rimantu Grigu. „Galbūt dėl didesnio nei planavome svečių skaičiaus šiek tiek nukentėjo mūsų suorganizuoto priėmimo kokybė, tačiau lietuvių dvasia tikrai laimėjo“ — neabejojo LR ambasados pirmoji sekretorė Nida Dalmantaitė, dėkojusi už didelį šios akcijos palaikymą iš JAV Lietuvių Bendruomenės narių pusės. Beje, Lietuvos diplomatai Washington, DC apgynė ir Kauno „Žalgirio“ garbę nemalonaus įvykio su „Wizards“ talismanu „bird-guy“ rungtynių metu, kuomet jis bandė paniekinti lietuvių komandos atributiką. NBA komandos atstovai oficialiai atsiprašė už jo išsišokimą ir pagyrė Lietuvos ekipos krepšinio sirgalius už supratimą ir kultūrą, neleidžiant įvykiui išsiplėsti.

Tuo tarpu LKL čempionai, nepaisant visų trijų pralaimėjimų garbės tikrai neprarado. Daug didesnius biudžetus turintys tituluočiausių Eurolygos klubų kategorijai priklausantys Atėnų (Graikija) „Panathinaikos“ (kurio gretose šį sezoną pradėjo žaisti pajėgiausiu Lietuvos krepšininku pastaruoju metu laikomas pagrindinis mūsų rinktinės įžaidėjas Šarūnas Jasikevičius) bei Tel Avivo (Izraelis) „Maccabi Elite“ draugiškose rungtynėse prieš NBA komandas taip pat šį mėnesį pralaimėjo daug didesniais skirtumais. Na, o šią savaitę lietuviai jau pradėjo savo kovas naujajame Eurolygos sezone — varžybose su Bolonijos (Italija) „Virtus VidiVici“.

Krepšinio sirgaliai, pasidabinę žaliai-baltais bei trispalviais apdarais, traukė aplinkinių dėmesį. Algio Navikausko nuotr.

Konstitucijos Taurė įteikta garbiems profesoriams V. Daujotytei-Pakerienei ir E. Gudavičiui. Linos Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Konstitucijos taurė — garbiems profesoriams

Vilnius, spalio 25 d. (BNS) — Švenčiant Konstitucijos dieną, dviem aktyviai savo teises gynusiems lietuvių mokslininkams įteikta Konstitucijos taurė.

Vilniaus universiteto Teisės fakultete ketvirtadienį vykusiam renginyje simbolinis studentų apdovanojimas — vardinė Konstitucija — už indėlį į pagrindinio šalies įstatymo taikymo plėtrą įteiktas literatūrologai Viktorijai Daujotytei-Pakerienei ir istorikui Edvardui Gudavičiui.

Jų iniciatyva Konstitucinis Teismas išaiškino ir paneigė Vyriausybės nutarimą, kuris diskriminavo humanitarinių ir socialinių mokslų atstovus. Nustatyta, jog iki šiol egzistavę mokslinės veiklos vertinimo kriterijai buvo pernelyg formalūs.

Lietuvių kalbos, literatūros bei

istorijos specialistai, norėdami gauti tam tikrą mokslinį laipsnį turėjo išspausdinti savo straipsnius pripažintuose tarptautiniuose leidiniuose. Tai buvo labai sunku arba neįmanoma dėl minėtų mokslo šakų specifikos.

„Šių žmonių iniciatyva — puikus įrodymas, kad Konstitucija gali tarnauti ir tarnauja piliečiui, jeigu tik jis pilietiškas ir nepasivys. Tai paskatinimas kiekvienam mūsų svarbiausią šalies įstatymą paversti gyvenimo dailimi“, — įteikdamas vardinę Konstituciją sakė Vilniaus universiteto Teisės fakulteto dekanas Vytautas Nekrošius.

Pirmąją Konstitucijos taurę VU Teisės fakulteto studentai įteikė 2005-aisiais. Tuomet ji atiteko bylą prieš valstybę laimėjusiai vilnietei Marijai Simonovai.

Žvalgybą galima sugriauti per metus

Atkelta iš 1 psl.

Jis primena, kad informacijos pateikimas parlamentinėms komisijoms irgi griežtai reglamentuojamas, numatant medžiagos naudojimą, apsaugą ir net ryšius su žiniasklaida.

„Lietuvoje tokio slapto informacijos skirstymo, išskyrus teisimą, prokuratūrą ir valstybės vadovus, mechanizmo nėra sukurta, todėl A. Pocius elgesys buvo logiškas — negalima dėti parašo lydraštyje, jeigu teikiama informacija kelia abejonių, nes pagal mūsų šalies įstatymus parašą padėjęs vadovas bus atsakingas ir už informacijos turinį“, — pastebi M. Laurinkus.

Anot buvusio VSD vadovo, „dezinformacija, pagrįsta tikėtiniais, bet neįrodomais teiginiais, ypač populiarūs šiuolaikinėje pramoninėje žvalgyboje, kur per trečiuosius asmenis pasiekiamos ir valstybės institucijos“.

„Skandalo Lietuvoje metu kitais liudytojų motyvais nesidomėta. Maža to, jie iškart buvo įtraukti į politinį procesą. Galima spėti, kad kai kurių pavardės prieš Seimo rinkimus atsidurs kai kurių partijų sąrašuose“, — prognozuoja M. Laurinkus.

Atsiliepdamas į „VSD skandalo“ metu skleistas kalbas apie neigiamą išorinę įtaką VSD atžvilgiu, „užvaldymo“, „įsigalėjimo“ ir panašias sąvokas, M. Laurinkus pripažįsta, kad

VSD vadovybė iš tiesų padarė klaidą nepaaiškindama, ką reiškia kontaktai su įtakingais politikais ar privačius pasaulio asmenimis.

Pasak M. Laurinkaus, daugelyje demokratinių valstybių egzistuoja užduočių žvalgybos tarnybai formavimo ir net kasmečio jų persvarstymo mechanizmas. Tai — specialios politikų grupės vyriausybėje arba Prezidentūroje. Lietuvoje tokio mechanizmo nėra, VSD dirba pagal Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą, kaip radaras signalizuodamas apie artėjančią grėsmę.

Anot buvusio VSD vadovo, tai efektyvu, bet labai brangu, be to, dubliuoja ir kitų tarnybų darbą.

Komentuodamas metus trukusį puolimą prieš VSD parlamente ir žiniasklaidoje, M. Laurinkus pastebi, kad „Seimo komiteto išvadose ir gausioje publicistikoje deklaruojamas objektyvus tiesos siekis, bet iš esmės tai — tušti žodžiai“.

„Išankstinė nuostata susiformavo dar R. Pakso apkalto metu, tad A. Pocius biografijos epizodai, kurie tiems patiems kritikams buvo žinomi dar 1999 metais, ir V. Pociūno žūtis tik tapo dingstimi pradėti VSD griovimo kampaniją. Kas šiame procese yra vadovai, o kas tik įrankiai, — paaiškės laikui bėgant“, — rašo M. Laurinkus.

LTV World bus matoma Šiaurės Amerikoje

Vilnius, spalio 25 d. (BNS) — Nuo lapkričio 1-osios LTV World bus matoma ir Jungtinėse Valstijose bei Kanadoje. Du mėnesius vyks bandomosios transliacijos, ir dėl laiko skirtumo LTV World Amerikoje bus matoma pusę paros — nuo ankstauro ryto iki pavakarės, tačiau nuo Naujųjų kanalą bus pritaikytas Amerikos dienos režimui ir transliuojamas visą parą.

LTV World bus perduodama „Galaxy 25“ palydovu, kurį administruoja kompanijos „Globecast“ padalinys JAV „World TV“.

Ši kompanija pasiūlė geriausias sąlygas retransliuoti LTV World signalą. Tame pačiame „Globecast“ siūlomame televizijų pakete yra ir lenkų išsivijai skirtas kanalas „TV Polonia“.

Signalų priėmimui JAV ir Kanadoje reikia, kad žiūrovas turėtų legalią

lią palydovinę anteną, kurios techninės charakteristikos atitiktų Federalinės komunikacijų komisijos (F.C.C. — Federal Communications Commission) taisyklių reikalavimus. Šiuos reikalavimus atitinkanti antena turi būti siauro spindulio — ne daugiau kaip 2 laipsnių, bei turėti minimalų 38 dBi stiprinimo koeficientą vidutinio dažnio diapazone. Tai būtina siekiant išvengti interferencijos, nes virš Amerikos palydovai yra labai arti vienas kito.

Toki įrangos komplektą, kurio kaina — apie 180 dolerių, turintys žiūrovai LTV World galės žiūrėti nemokamai. Kur kreiptis, norint jį įsigyti televizijos transliuotojai žada pranešti artimiausiu metu.

Rugsėjį pradėta transliuoti LTV World iki šiol buvo matoma tik Šiaurės ir Vidurio Europoje.

Signalų priėmimui JAV ir Kanadoje reikia, kad žiūrovas turėtų legalią palydovinę anteną.

Konstitucija įveikė laiko išbandymus

Atkelta iš 1 psl.

dirbęs profesorius.

Siekiant dar labiau sustiprinti asmens konstitucinių teisių apsaugą, ateityje ketinama sudaryti galimybę žmonėms tiesiogiai skųsti Konstituciniam Teismui Seimo, prezidento ir Vyriausybės aktus. Tai numatyta Individualaus konstitucinio skundo įtvirtinimo koncepcijoje, kurią šia vasarą patvirtino Seimas.

„Toki Seimo žingsnį vertinu labai palankiai. Į klausimą, ar individualaus konstitucinio skundo galimybė prisidėtų prie veiksmingesnės žmogaus teisių apsaugos, galima atsakyti vienareikšmiškai — taip“, — pabrėžė Konstitucinio Teismo vadovas E. Kūris.

Profesoriaus nuomone, įvedus individualų konstitucinį skundą, apimtys ir procedūros Konstituciniame Teisme turės keistis, tačiau su darbo krūviu greičiausiai pavyktų susidoroti devyniems teisėjams, kaip ir buvo iki šiol.

Dabar į Konstitucinį Teismą tam tikrais atvejais gali kreiptis Vyriausybė, ne mažiau kaip penktadalis Seimo narių, teismai ir prezidentas. Neabejojama, kad įtvirtinus tokią teisę fiziniams ir juridiniams asmenims, konstitucinių skundų labai padaugės. Koncepcijoje numatyta, kad asmuo su individualiu konstituciniu skundu į Konstitucinį Teismą gali kreiptis tik pasinaudojęs visomis teisinėmis gynbos priemonėmis.

Prieš penkiolika metų priimta ir 1992 metų lapkričio 2 dieną įsigaliojusi Lietuvos Respublikos Konstitucija nėra pirmoji nepriklausomos mū-

sų valstybės istorijoje. Po Pirmojo pasaulinio karo buvo priimtos trys laikinosios Konstitucijos, o 1922, 1928 ir 1938 metais — trys nuolatinės Konstitucijos. Be to, laikinoji Konstitucija buvo 1990 m. kovo 11 d. priimtas Laikinasis Pagrindinis Įstatymas.

Šiose Konstitucijose puikiai atspindi Lietuvos XX amžiaus istorijos peripetijos. Pirmą kartą respublikinė valdymo forma buvo įtvirtinta 1920-ųjų laikinojoje Konstitucijoje, kurią priėmė Steigiamasis Seimas. Po dvejų metų taip pat Steigiamojo Seimo priimtas pirmasis nuolatinis pagrindinis šalies įstatymas jau laikomas parlamentinės demokratijos konstitucinio įtvirtinimo etalonu.

Konstitucinis reglamentavimas Lietuvoje iš esmės pasikeitė į valdžią perversmo būdu atėjus Antanui Smetonai. Būtent prezidentas ir jam lojalus ministrų kabinetas paskelbė 1928 metų Konstituciją. Įdomu tai, kad joje net nebuvo nustatyta 1927 metais paleisto Seimo rinkimų data. Tuo tarpu paskutinėje prieš okupaciją — 1938 metų — Konstitucijoje jau buvo visiškai išplėtotas prezidentinis valdymas.

Po sovietinės okupacijos, 1990-ųjų kovo 11-ąją, iškart po to, kai buvo paskelbtas Aukščiausiosios Tarybos Aktas „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“, siekiant atkurti valstybingumui suteikti aiškius konstitucinius „rėmus“, buvo priimtas Laikinasis Pagrindinis Įstatymas.

Galiausiai 1992 metų spalio 25 dieną, įvyko konstitucinis referendumas. Už Konstituciją pasisakė 56,76 proc. valstybės piliečių.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Čekija nepitaria, kad radiolokacijos stotyje būtų Rusijos karių

Čekai kratosi Rusijos karių.

Praha, spalio 25 d. („Reuters“/BNS) — Aukštus Čekijos politikų papiktino Washington siūlymas leisti būti Rusijos kariams kaip personalui radiolokacijos stotyje, kurią JAV ketina dislokuoti Čekijoje.

„Galbūt ten galėtų būti Rusijos ekspertų, bet jokių būdu ne Rusijos karių. Aš tiesiog nenoriu jokių Rusijos karių Čekijos teritorijoje“ — sakė parlamento žemųjų rūmų Gynbos komiteto vadovas Jan Vidim.

JAV siūlymas sukėlė atsiminimus apie kelis dešimtmečius trukusią okupaciją: SSRS kariuomenė įžengė į Čekoslovakiją 1968 metais ir įvedė šalyje griežtą komunistinį režimą, kuris galiojo iki 1991 metų.

„Rusijos karių buvo okupantas“, — sakė J. Vadim.

JAV ketina dislokuoti radiolokacijos stotį Čekijoje ir raketų gaudytuvus Lenkijoje, kurdamas priešraketinės gynybos sistemą ir teigdamas, kad tai apgins jas nuo „piktavalių valstybių“, prie kurių Washington priskiria Šiaurės Korėją ir Iraną, galimų atakų.

Rusija griežtai nepitaria šioms planams, sakydama, kad jie kelia grėsmę jos saugumui, ir Pentagonas

pažadėjo padaryti tam tikrų nuolaidų, jeigu Maskva taip pat sušvelnins savo poziciją šiuo klausimu.

JAV gynybos sekretorius Robert Gates, apsilankęs Prahoje šią savaitę, sakė, kad jeigu Čekija sutiks, JAV išnagrinės galimybę būti Rusijos atstovams radiolokacijos stotyje.

Čekijos senato pirmininkas Premysl Sobotka interviu laikraščiu „Lidove Noviny“ pareiškė abejonių, kad parlamentas sutiks dėl kokios nors Rusijos misijos.

Teisingumo ministras Cyril Svoboda — centristinės Krikščionių demokratų partijos atstovas ir opozicijoje esantys socialdemokratai taip pat nepitaria JAV siūlymui.

Ministras pirmininkas Mirek Topolaneck tai komentuoti atsisakė.

Čekijos gynybos ministerija pranešė, kad siūlymas įsileisti rusus į radiolokacijos stotį yra preliminarus ir turi būti svarstomas per derybas.

„Čekijos gynybos ministrė Vlasta Parkanova pabrėžė skausmingą (požiūrį) į šią temą Čekijoje“, — pranešė ministerijos sekretorius spaudai.

„Vėliau mus (Amerikos atstovai) patikino, kad tai tik neapibrėžtas variantas“, — pažymėjo ji.

Chodorkovskij šalininkai prašo buvusį „Jukos“ vadovą paleisti į laisvę

Maskva, spalio 25 d. (AFP/BNS) — Kremliaus kritiko Michail Chodorkovskij, kuris atliko pusę aštuonerių metų kalėjimo bausmės už finansinius nusikaltimus, šalininkai ketvirtadienį pareikalavo paleisti jį iš kalėjimo pirma laiko.

Teisių gynėjai ragina prezidentą Vladimir Putin paleisti kalėjimo bausmės atliekančius „Jukos“ bylos atsakovus, o Strasbūro teismas rengiasi išnagrinėti M. Chodorkovskij buvusio verslo partnerio Platon Lebedev skundą.

Praėjo lygiai ketveri metai, kai buvo areštuotas buvęs „Jukos“ vadovas ir buvęs turtingiausias Rusijos žmogus M. Chodorkovskij.

Teisių gynėjai mano, kad „pagal įstatymo dvasią ir raidę“ M. Chodorkovskij ir P. Lebedev, atsėdėję pusę teismo paskirto termino, turi teisę būti lygtinai paleisti pirma laiko.

Pagal Rusijos įstatymus, kalinio

paleidimo pirma laiko galima svarstyti šiam atlikus pusę savo bausmės.

Tarp tų, kurie ragina paleisti buvusį kažkada milžiniškos naftos kompanijos „Jukos“ vadovą M. Chodorkovskij, yra Čitos provincijos Toliuosiuose Rytuose, kur jis kalinamas, šalininkų grupė.

„Mums patinka Chodorkovskij ir mes patenkinti, kad jis buvo Čitos gyventojas, bet jam jau laikas grįžti namo“, — sakė vietos paramos komiteto pirmininko pavaduotoja Marina Savatejeva.

Pareiškimą pasirašė 33 žmonės, tarp kurių yra Helsinkio grupės Maskvos skyriaus vadovė Liudmila Aleksejeva, „Už žmogaus teises“ vadovas Lev Ponomariov, dvasininkas Gleb Jakunin, rašytojas Andrej Piontkovskij ir kiti.

Tačiau tik nedaugelis optimistiškai vertina pirmalaikio paleidimo galimybes.

EUROPA

TALINAS

Estijos vyriausybė posėdyje nagrinėja prašymą skirti 56,500 kronų (12,4000 litų) Pasauliniam virtualiam komunizmo muziejui įsteigti. Kaip pranešė Estijos vyriausybės spaudos tarnyba, į Estijos ambasadą Washington, DC, šį rugpjūtį kreipėsi Komunizmo aukų atminimo fondas (The Victims of Communism Memorial Foundation), prašydamas finansuoti paremti siūlymą įsteigti Pasaulinį virtualų komunizmo muziejų (The Global Virtual Museum on Communism). „Steigiamo muziejaus tikslas — šviesti dabartinę ir būsimas kartas, supažindinti su komunizmo istorija ir jo palikimu, parodyti komunizmo nusikaltimus ir atminti jo aukas. Estijos vyriausybė ne kartą pasmerkė nacizmo ir komunizmo nusikaltimus žmoniškumui“, — pabrėžė spaudos tarnyba.

ŽIV/AIDS plitimo Estijoje problemoms skirtoje konferencijoje „Brangink žmogaus gyvybę“ specialistai pareiškė, kad ŽIV epidemija tapo daugmaž kontroliuojama ir naujų susirgimų skaičius stabilizavosi. Tai ketvirtadienį rašo laikraštis „Postimees“. Trečiadienį Taline konferencijoje, kurią surengė Estijos sveikatingumo institutas, taip pat buvo paskelbta, kad pagrindinis partneris šiuo klausimu — Pasaulinis kovos su AIDS, tuberkuloze ir maliarija fondas žymiu mastu nutraukta bendradarbiavimą. Per pastaruosius penkerius metus kovoti su AIDS ir ŽIV Estijoje padėjo būtent šis fondas, kuris per tą laiką skyrė šaliai 10,490,805 dolerius ir suteikė didelę konsultacinę pagalbą.

STRASBŪRAS

Europos Parlamentas ketvirtadienį savo kasmetinę Sacharov premiją skyrė Sudano žmogaus teisių advokatui Saleh Mahmud Osman, kuris atstovavo Sudano pilietinio karo aukoms ir žmogaus teisių pažeidimams. S. M. Osman, kuris bendra-

darbiauja su Sudano organizacija prieš smurtą, nukentėjusiems Sudane žmonėms oficialiai atstovavo 20 metų. Jis taip pat yra Sudano parlamento narys. „Skirdamas šį apdovanojimą, parlamentas nori pagerbti šio drąsaus vyro darbą“, — sakė parlamentų pirmininkas Hans-Gert Poettering.

ANKARA

Jungtinės Valstijos „daro viską ką gali“, kad būtų paleisti į laisvę aštuoni turkų kariai, kuriuos į nelaisvę sekmdienį surengę pasala paėmė kurdų sukilėliai, dar 12 turkų karių tada buvo nukauti, pranešė vienas aukštesnių JAV pareigūnų. „Mano vyriausybė baugina pastarojo meto išpuoliai“, — sakė Matthew Bryza, vienas valstybės sekretorės padėjėjų Europos ir Eurazijos reikalais. Kurdistano darbininkų partijos sukilėliai tvirtina pagrobę aštuonis turkų karius, o Turkijos pareigūnai tokio fakto visai nekommentuoja.

JAV

WASHINGTON, DC

Pentagonas nusiuntė paklausimą į JAV Kongresą, prašydamas skirti beveik 88 mln. dolerių naujoms eksperimentinėms didesnio galingumo bomboms, skirtoms giliai po žeme esantiems taikiniais naikinti ir joms gabenti pritaikytiems bombonešiams „B-2 Stealth“ sukurti. Nenurodytas JAV oro pajėgų atstovas patikslino, kad turimos omenyje nutaikomos per palydovus 13,6 tonų bombos požeminiams bunkeriams naikinti. „Ekspertai mano, kad galima šio naujo ginklo paskirtis — smūgiai požeminiams branduoliniams Irano objektams“, — sakė jis. Jų nuomonei, be kita ko, pritaria Kongreso narys demokratas iš Virginia Jim Moran.

SAN DIEGO

Didžiulius California plotus nuniokoję ir 1,300 namų sunaikinę gaisrai naktį iš trečiadienio į ketvirtadienį siautėjo toliau, bet ugniagesiai sakė, kad pasikeitusios oro sąlygos suteikė jiems progą pereiti prie puolimo prieš liepsnas. Atėjus naktčiai, nekontroliuojami siautėjo 15 gaisrų, daugiausia San Diego apygardoje. Tačiau atsūglės karštis ir susilpnėjęs Santa Anna vėjas sulėtino gaisrų plitimą.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

MAŽOJI LIETUVA

Ekskursija į Ragainę ir Tilžę

EMILIJA ALGAUDĖ-BUKONTIENĖ
Kraupiškio (Uljanovo) vid.
mokyklos mokytoja

Krentant gelstantiems medžių lapams, kai visa gamta ruošiasi poilsiui, Kraupiškio (Uljanovo) vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvo moksleiviai važiavo į ekskursiją. Ji skirta pirmosios lietuviškos knygos – Martyno Mažvydo „Katekizmo“ 460-osioms metinėms. Pabuvojome Ragainėje (Nemane) ir Tilžėje (Sovetske), aplankėme su lietuvių susijusias šių miestų vietas.

Gidė papasakojo mokiniams apie Karaliaučiaus kraštą, kuriame nuo seno gyvena daug lietuvių, sakydama, kad ekskursija teminė ir skalvių žemėje ieškosime istorinės praeities. Kaliningrado sritis išaugo, – rašė savo knygoje A. Juozaitis, – „ne ant savo istorijos pamatų.“ Prisiminėme tuos laikus, kai krašte gyveno pagony, tikėję į daugelį dievų, kai į šią teritoriją veržėsi kryžiuočiai.

Mokiniai klausėsi pasakojimo apie prūsus, kuriuos su lietuviais siejo panaši kalba, religija, kultūra. Mirusi prūsų tauta paliko savo žemę, asmenvardžius ir vietovardžius, negausius kalbos ir raštijos paminklus, rodančius, kad jų kalba buvo archaiskesnė už savo giminaičių lietuvių ir latvių kalbas.

Važiuodami prisiminėme Kraupiškio istoriją, (vietovė vokiečių laikais vadinosi Breitenšteinu), tautosakininką Vilių Kalvaitį. Pravažiuojame gyvenvietę vadinamą Dubki, kur stovėjo stipri skalvių pilis prie Skalvės upelio ir to paties pavadinimo piliakalnio.

Pabuvojome lietuvių raštijos centre

Atvykstame į rajono centrą Ragainę, dar vadintą Ragnita. Miesto pavadinimas kildinamas nuo žodžio „ragas“, o gal nuo miškų deivės vardo. Ragainė – svarbus lietuvių raštijos centras. Gidė papasakojo keletą padavimų apie vietovę, kur žmonės gyveno dar akmens amžiuje. XIII a. kryžiuočiai, užėmę skalvių pilį, pasistatė savo medinę pilį. Čia ėjo kryžiuočių karo kelias į Lietuvą. (1397-1405 m.) senosios pilies vietoje buvo pastatyta didelė mūrinė pilis, viena stipriausių ordino pilių po Marienburgo pilies. Sienų aukštis siekė iki 12 metrų, storis – iki 3 metrų, apie pilį iškastas didelis griovys. Ant jo sienų buvo nupiešti didžiojo magistro, maršalo ir komturų portretai.

Sustojome prie buvusios pilies, nustebinusios savo didingumu, pavaiškiojome po erdvų vidinį kiemą, apžvelgėme apylinkę. Bėgant me-

tams, pilis vis labiau nyko, nukentėjo ne tik nuo išorės puldinėjimų, bet ir nuo gaisrų. 1525 m. Ragainė tapo Prūsijos kunigaikštystės valsčiaus centru, o 1722 m. gavo miesto teises. Čia veikė spaustuvė, buvo spausdinami lietuviški raštai.

Atvykstame prie buvusios bažnyčios, kur pamaldas lietuvių kalba laikė pirmosios lietuviškos knygos autorius M. Mažvydas, kiti lietuvių kunigai. Ragainėje M. Mažvydas gyveno 14 metų. Jo laikais prie bažnyčios buvo įkurta mokykla, vėliau tapusi miesto mokykla.

Pastovėjome prie namo, menančio lietuvių raštijos pradininką, suformavusį giesmių, poetikos ir eilėdaros pagrindus, nusifotografavome. Mokiniai papasakojo apie šį taurų lietuvių, mirusį Ragainėje ir ten palaidotą. 1998 m. prie namo prikulta memorialinė lenta M. Mažvydui. Apgailėtina atrodo pastatas, kurio pirmam aukšte įsikūrusi baldų parduotuvė, cerkvė ir katalikų koplyčia. Kai kurie moksleiviai papasakojo, kad jie lanko šią koplyčią ir joje buvo pakrikštyti.

Prie senosios Ragainės pilies.

Aplankėme buvusį gražiausią Mažosios Lietuvos miestą

Apžvalginės ekskursijos metu pamatėme šiuolaikinę Sovetską. Mus labiau domino Tilžė, kaip mažosios Lietuvos sostinė, kur gyveno lietuvių raštijos ir kultūros veikėjai, telkėsi lietuviškos draugijos, buvo leidžiamos lietuviškos knygos. Tai miestas du kartus didesnis už Ragainę, buvęs vienas gražiausių Mažosios Lietuvos miestų, jame dabar dešimt vidurinių mokyklų ir kitų profesinio rengimo mokyklų.

Gidė papasakojo apie miesto istoriją, kai kryžiuočiai, sugriovę skalvių pilį, pasistatė savo. Miesto pavadinimas kilęs nuo Tilžės upelio pavadinimo. XVI a. hercogas Albrechtas per-

Tilžėje krantinėje prie Luizos tilto.

statė pilį ir įsirengė rūmus, kuriuos suniokojo gaisras. Buvusios pilies liekanų neišliko, todėl galėjome tik klausytis gidės pasakojimo apie jos klestėjimo laikus.

XVI a. Tilžė gavo miesto teises, tada buvo dvi gatvės: Vokiečių gatvė prie Nemuno (dabar Gagarino) ir kita – Lietuvių gatvė, dabar Pergalės (Pobedy). Pavaikšiojome šiomis gatvėmis, krantine, pastovėjome prie Prūsijos karalienės, Prūsijos kara-

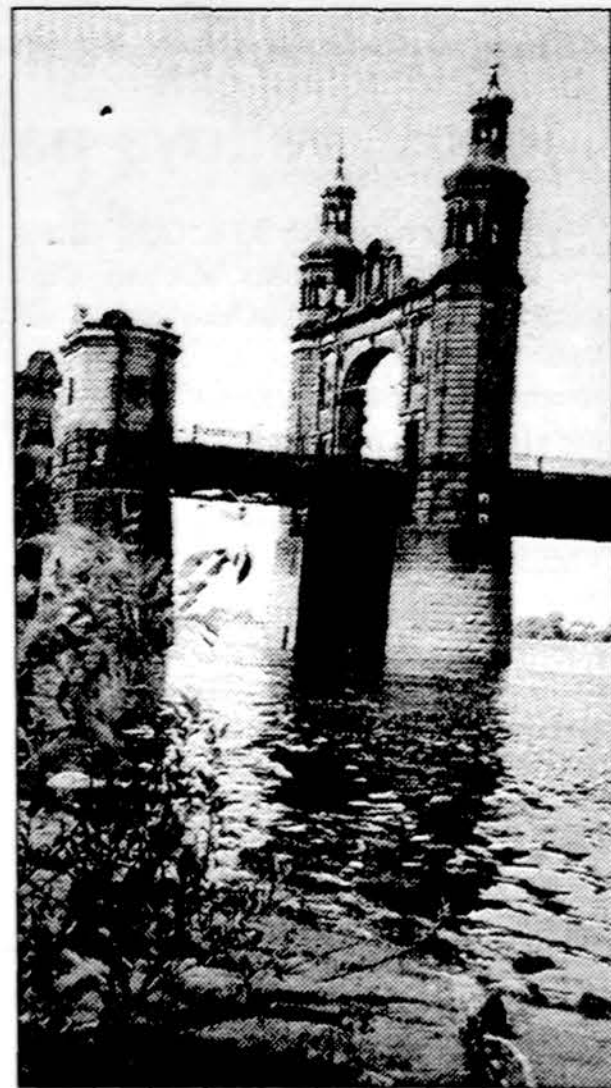
mas dabartinėje Lenino gatvėje, pažymėtas 17-uoju numeriu. Jame gyveno lietuvių rašytojas ir filosofas, mokytojas ir visuomenės veikėjas Vydūnas. Jis Tilžėje apsigyveno baigęs Ragainės mokytojų seminariją ir išgyveno keturiasdešimt metų, iki emigracijos į Vakarų. Savo kūriniams, aktyvia visuomenine veikla Vydūnas ragino saugoti protėvių kalbą, papročius ir tradicijas. Tilžėje jis parašė savo žymiausius kūrinius. Prie namo kabo atminimo lenta įžymiam lietuvių visuomenės veikėjui.

Pabuvojome Tilžės istorijos muziejuje, apžiūrėjome jo eksponatus, veikiančią parodą. Šiemet vasarą pažymėtos Tilžės taikos 200-osios metinės, joms pažymėti išleistas atvirukas su Napoleono, Fridricho Vilhelmo III ir caro Aleksandro I portretais.

Apgailėstume, kad Tilžės muziejuje nėra jokios medžiagos nei apie Vydūną, nei apie M. Mažvydą. Pradžiugino tai, kad po Vydūno draugijos narių apsilankymo ekspoziciją žadama paruošti.

Ekskursijoje dalyvavo daugiausia pradinių ir žemesnių klasių mokiniai, bet jie įdėmiai klausėsi gidės pasakojimo, pateikė klausimų, pamatė šiuolaikinį Nemaną ir Sovetską, praplėtė žinias apie šių miestų istorinę praeitį, juose gyvenusius įžymius lietuvius.

Už ekskursiją nuoširdžiai dėkojame Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, finansavusiam projektą.

Šimtmetį menantis Karalienės Luizos tiltas. (Autorius nežinomas)

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

INDIJĄ PRIEŠ 20 METŲ

ALEKSAS VITKUS

Nr. 19

Griždami į viešbutį dar aplankėme kelis bazarus, kur galėjai atrasti viską, ko tavo širdis galėjo trokšti. Keista, bet net mūsų ponios nerodė entuziazmo pirkti. Gal jų vaizduotėje liko pernelyg stiprus tų laužų prisiminimas? Užsukome ir į „Monkey Temple“, kurioje gyvena apie 300 beždžionių, kurios visai niekieno nevaržomos šokinėja tarp turistų ir maldininkų. Buvome perspėti saugoti savo kišenes ir krepšius, nes beždžionės moka visai neblogai vogti.

Iš Indijos istorijos

Vaikare tas pats profesorius mums papasakojo ir Indijos istoriją, kurią čia norėčiau trumpai paminėti. Civilizacija Indijoje prasidėjo Indus upės slėnyje apie 2000 metų prieš Kr., kai į ten įsiveržė arijai, klajokliai iš centrinės Azijos, pradėję stumti vietinius dravidus į pietinę Indijos dalį. Vyko ilgi karai, bet arijai užvaldė Indus, Ganges ir Yamuna upių slėnius. 326 m. makedonietis Aleksandras Didysis pradėjo Indijos užkariavimą. Ilgainiui Aleksandro kariai sukilo prieš jį patį, ir karalius pasitraukė atgal namų link.

Netrukus po to valdovas Chandragupta suvienijo Indiją. Indijos istorijoje tas laikmetis yra vadinamas jos aukso amžiumi. Tos pačios dinastijos valdovas Ashoka, pirmojo valdovo Chandragupta anūkas, užkariavęs daug žemių, pagaliau suprato, kad karai neduoda gerų vaisių, priėmė budizmo religiją ir pradėjo siųsti vienuolius budistus skelbti Buddha mokslo į Šri Lanką, Siriją, Egiptą ir net Makedoniją. Vyko gyva prekyba su Tolimaisiais Rytai ir su Romos imperija. Po Ashoka mirties 232 m. prieš Kr. imperija suskilo į mažas

valstybes. Kilo ir krito karaliai, valdovai, maharadžos, kol apie 320 m. jau po Kr. Indiją vėl suvienijo Gupta dinastija. Indijos imperiją vis puldinėjo įvairūs priešai, pagaliau 510 m. hunams pavyko perimti krašto valdžią. Bet neilgam, nes jau 540 m. ir hunų, ir Gupta imperijos pačios sužlugo iš vidaus. Po to keli šimtai metų, kai Indiją valdė nežymūs karaliai, savo valdžioje turėdavo tik mažus žemės plotus.

Viskas pasikeitė, kai IX–X amžiais Indijos karalystės pradėjo pulti naujos islamo religijos pasekėjai arabai musulmonai. Jų garsusis valdovas Muhammad Ghuri 1195 m. baigė visos šiaurinės Indijos užkariavimą. Vienas iš jo generolų įkūrė Delhi miestą, kuris 1206 m. tapo imperijos sostine. Musulmonų valdžios likučiai Indijoje liko iki pat XX amžiaus.

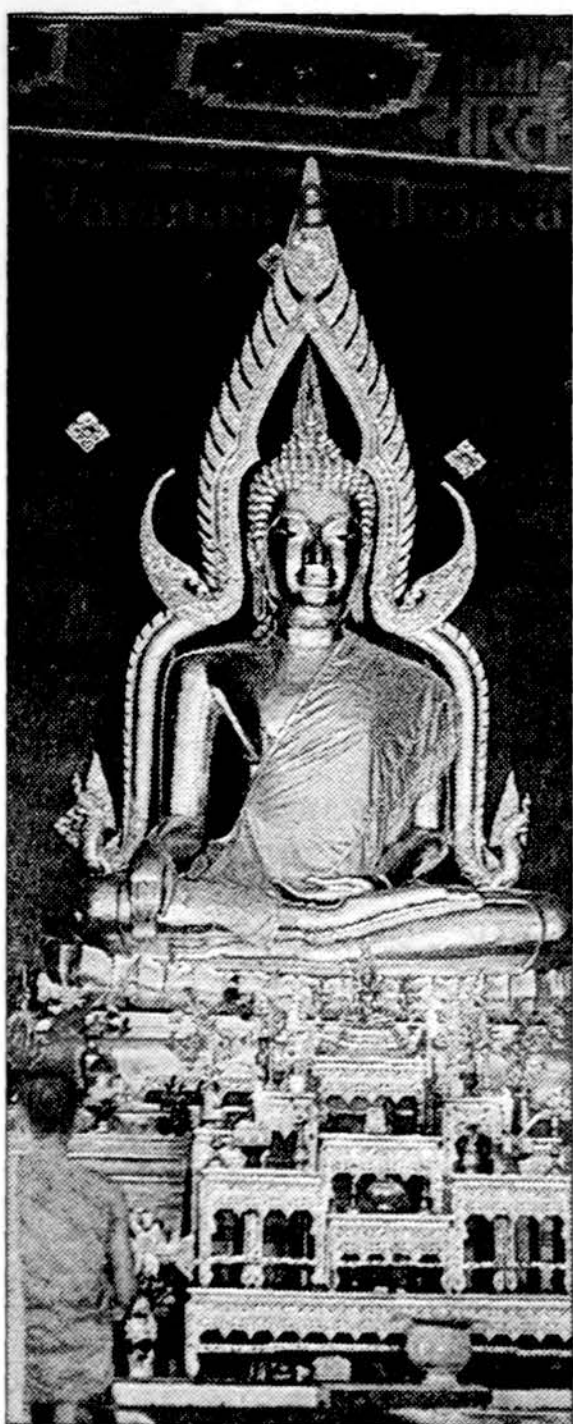
Lygiai tuo pačiu laiku Mongolijoje Genghis Khan suvienijo mongolus, užėmė Kinijos plotus ir 1221 m. įsiveržė į šiaurinę Indiją. Per ateinančius tris šimtmečius mongolai liko krašto valdovais, po truputį susimaišė su turkų ir arabų giminių musulmonais. Tame laikotarpyje į Indiją buvo įsiveržęs ir kitas mongolų vadovas Tamerlanas (1333–1405), kuris išgriovė Delhi miestą, išžudė jo gyventojus ir po to pasitraukė. Indija liko be aiškaus ir stipraus valdovo. Kurį laiką kraštą valdė iš Afganistano atėjusi Lodi dinastija (1451–1526). Didelę Indijos dalį valdant musulmonams, daug hindu perėjo į islamo tikėjimą. Dar ir šiandien Punjab provincija ir net visa Bangladesh valstybė Indijos rytuose liko Mahometo garbintojai. XVI šimtmečiu prasiėjo garsioji Mughal dinastijos imperija, bet apie ją vėliau, kai atsirastume Agra, buvusioje tos imperijos sostinėje.

Baigdamas profesorius dar priminė, kad Varanasi tarp turistų yra žinomas kaip „burning and learning“ miestas. „Burning“ — todėl, kad čia, šventame mieste, vyksta lavonų deginimas, o „learning“ — kad čia yra garsusis Benares hindu universitetas.

Khajuraho ir jo šventyklos

Ir vėl skrendam. Šį kartą neilgas 300 mylių skrydis į nedidelį, palyginti ramų Khajuraho miestelį centrinėje Indijos Madhya Pradesh provincijoje. Tai visame pasaulyje pagarsėjusi vietovė, garsi X amžiuje iš rudo smiltainio pastatytomis 85 šventyklomis. Iš tolo jos atrodo kaip kalnagūbrių virtinė, tik privažiavus arčiau, galima atskirti pavienius pastatus. Šventyklų viduje ir laukinėse sienose yra labai meniškai išraižytos įvairiausios gaubtinės (relief) figūros, daugiausia vaizduojančios įvairiomis pozomis dievus, dažniausiai Shiva ir Vishnu. Vienur dievai vaizduojami lyg paskendę giliame mąstyme, kitur jis kažkam graso, dar kitur — pavaizduota jų galybė. Kuo daugiau dievui duota rankų, tuo jis yra galingesnis. Pavaizduota ir Vishnu žmona Laxmi, turtų deivė. Iš kai kurių pozų galima spręsti, kad tarp dievų, demonų ir deivių vyksta konfliktai.

Bus daugiau.

Didžioji Bodhaya šventykla - Varanasi/Benares.

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 Ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

pirmą kartą...

prenumeruojant „Draugą“ (JAV) gaunate
nuolaidą – tik 120 dol. metams (Reg. 150 dol.).
Atsiųskite vardą, pavardę, adresą ir telefono
numerį kartu su mokesčiu („Draugas“,
4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629)

Vajus tęsis visą spalio mėnesį.

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

Šachmatų pirmenybės Čikagoje

2007 metų Š. Amerikos Lietuvių individualios šachmatų pirmenybės įvyks 2007 m. lapkričio 10 ir 11 dienomis, Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Numatoma žaisti 5 turų šveicarų sistema, 3 turus šeštadienį ir 2 turus sekmadienį. Pirmo turo pradžia 10 val. ryto, registracija nuo 9 val. r.

Varžybas planuojama rengti suaugusiems, jauniems bei jaunučiams. Moterys ir mergaitės mielai kviečiamos. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės žaidėjai. Priklausyti ŠALFASS privaloma. Varžybas rengia Čikagos lietuviai šachmatininkai.

Informuoja:

Paulius Majauskas, 5445 Lee Ave.,
Downers Grove, IL 60515. Tel. 630-769-
1010, el. paštas PMajauskas@gmail.com

Išsamesnė informacija bus pranešta netrukus.

ŠALFASS centro valdyba

„Nuotaikų vyksmas“ Lietuvių dailės muziejuje

LAIMA APANAČIENĖ

Kas stebi Liucijos Kryževičienės kūrybinį kelią jau seniai pamatė, kad ši menininkė nuolat keičiasi, ieško vis naujo, domisi naujomis kūrimo technikomis, kūriniams naudoja įvairiausias medžiagas. Šeštadienį, spalio 20 d., pakvietusi į parodą „Nuotaikų vyksmas“ Lietuvių dailės muziejuje (Lemont) atidarymą (tai jau šeštoji L. Kryževičienės paroda Amerikoje – L. A.), dailininkė žiūrovams pateikė 31 darbą. Jos parodą sudaro tarsi dvi grupės darbų. Viena grupė – tai tekstilė – darbai atlikti pynimo technika iš šilko siūlų ar šilko juostelių. Kiti darbai – instaliacijos, sukurtos iš įvairiausių medžiagų: plastikinių vamzdelių, bambuko lazdelių, metalinio tinklo, rankų darbo popieriaus ir t. t. Stebėsi autorės išmone – darbuose naudoti, atrodo, visiems žinomas, mūsų kasdienybėje matomas medžiagas. Sudėtos, sulipdytos, susmeigtos, supintos, surištos – tos medžiagos virsta meno kūriniais. Stebina autorės darbų spalvingumas – pynimo technika atliktų tekstilės darbų spalvos šį kartą ryškios, spindinčios šilku.

Atidarydamas parodą fotomenininkas Algimantas Kezys daugiausia kalbėjo apie autorės tekstilės darbus: „Atkreipiau dėmesį, kad parodos autorės pavardė kryžiuojasi su kai kurių darbų pagrindine tematika. Darbų pavadinimuose ir pačioje tematikoje užtikiname žodžius, kurių šaknyse ataidi žodis 'kryžius'. Kryžius čia, kryžius ten. Net ir autorės pavardėje ne kas kita, kaip žodžio 'kryžius' dar vienas variantas. Aišku, kad toks to paties žodžio pasikartojimas niekas kitas, kaip atsitiktinumas, nieko bendro neturintis su parodos esme. O gal turi?“

Ir tikrai, žiūrėdamas į eksponuojamus tekstilės darbus tarsi matai persipynusius kryžius, kryželius. A. Kezys svarstė, kad šitokią techniką galbūt inspiravo ir kompiuterinė grafika, „pasižyminti taškeliais ir kvadrataukais“. „Dailininkės L. Kryževičienės darbuose jie dideli, aiškiai matomi, tarsi mūrinio namo sienos plytos. Jie akivaizdūs, kad kartais nežinau į ką žiūrėti. Iš tolo matai aiš-

kaus pavidalo kryžių, iš arti – atskiras plytas, – kalbėdamas apie parodoje eksponuojamus tekstilės darbus kalbėjo A. Kezys. – L. Kryževičienės norma – neslėpti kūrinio statybos elementų, o šviesiai tiesiai juos išryškinti. Kas nori, gali išžiūrėti į tas 'plytas' iš arti, o kas nori kitaip, t. y. susidaryti paveikslą rėmuose glūdinčių subtilesnį turinį, gali pažvelgti į jį iš toliau.“

Traukė žiūrovų dėmesį ir dailininkės sukurtos instaliacijos. Jos darytos iš įvairiausių medžiagų: „Iliuzija“ (2007) – iš plono aliuminio vielos tinklo ir stiklo; „Babilonas“ (2007) – iš medžio, papiruso, bambuko smeigtukų; „Fuga“ (2007) – iš rankų darbo popieriaus.

Domėtis naujovėmis dailininkės skatina pats gyvenimas – daugiaaukščių namų langų spindesys, į dangų besiremiantys dangoraižiai. Atvykus į svečią šalį norom nenorom susiduri su kita kultūra, kitokia aplinka. Pastabi menininko akis viską fiksuoja, mintyse gimsta naujos idėjos. Gyvenimas šiuolaikinės technikos amžiuje nepadarė dailininko gyvenimo lengvesniu. Dailininkas, nori nenori, turi žengti koją kojon su gyvenimu, eksperimentuoti. Džiugu, kad autorė nepasimetė tuose technikos ir modernizacijos labirintuose, kad įpindama į savo darbus naujas medžiagas, ji sugeba išlaikyti simboliškumą, dekoratyvumą, spalvas.

„Liucija geometrizmą suvokia individualiai. Motyvai, medžiagos, faktūrų žaismė, pynimo ir audimo deriniai asocijuojasi su Lietuva. Už rombo pavidalo klėtės lango vakarodavo mūsų senoliai, aidėdavo lyrizmo kupinos dainos“ – rašė Vida Mažrimienė apie L. Kryževičienės naujausius darbus.

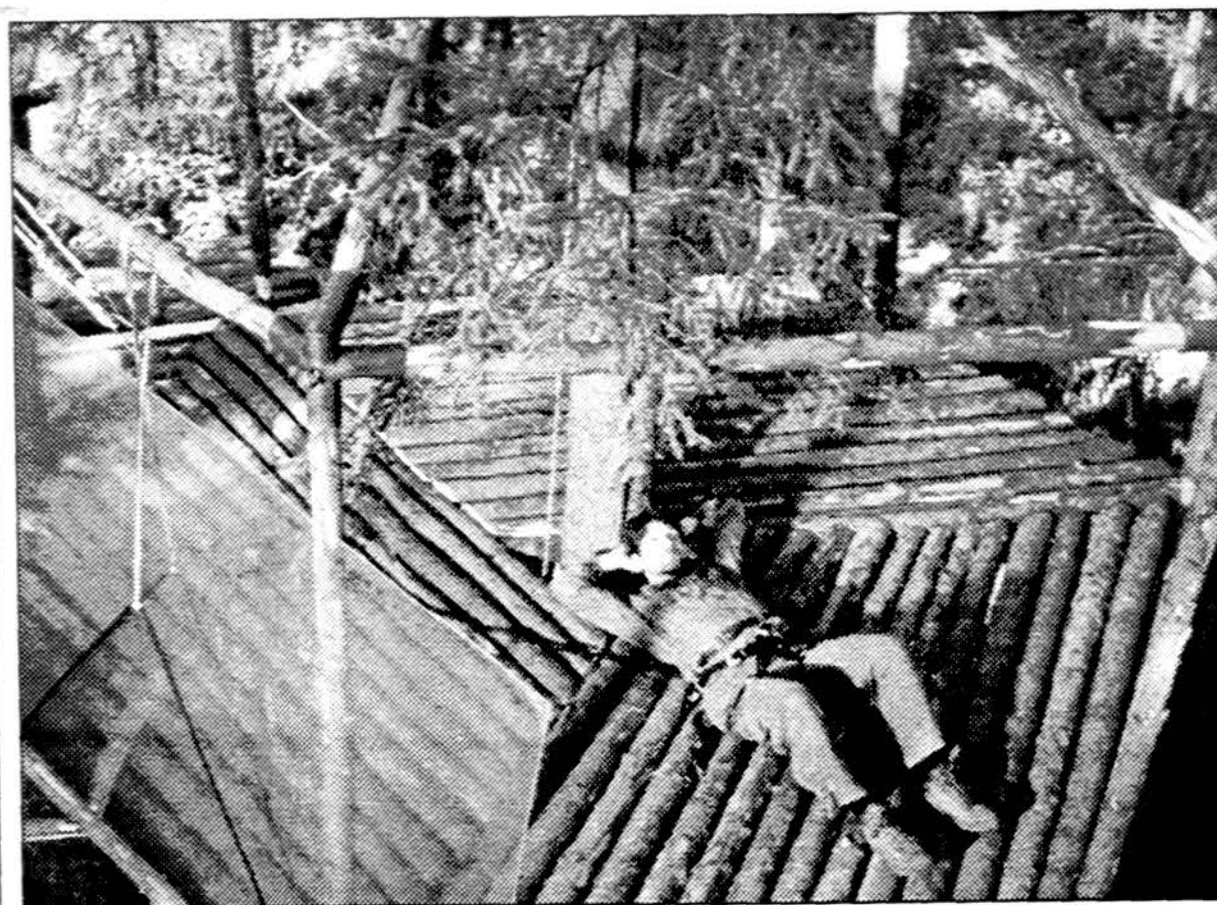
Tad lieka palinkėti autorei kūrybinės sėkmės, įgyvendinant savo idėjas ir laukti naujų jos darbų parodos.

Dailininkės Liucijos Kryževičienės paroda „Nuotaikų vyksmas“ Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tęsis iki lapkričio 11 d. Muziejaus darbo valandos: šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p. Tel. 630-257-2034.

Liucija Kryževičienė (kairėje) ir Lietuvių dailės muziejaus (PLC, Lemont) direktorė Dalia Šlenienė parodos „Nuotaikų vyksmas“ atidarymo metu.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Kadras iš režisieriaus Kristijono Vildžiūno kino filmo „Aš esi tu“

Lietuviškų filmų festivalis Čikagoje

Lietuvos Respublikos generalinis konsulatą Čikagoje kartu su Lietuvos institutu š. m. lapkričio 9–11 d. visus maloniai kviečia į III Lietuviškų filmų festivalį Čikagoje, vykstantį Gene Siskel kino centre. Apilankiusieji festivalyje turės galimybę pažiūrėti šias pastaraisiais metais lietuvių režisierių sukurtas kino juostas.

„Diringas“ (rež. Ignas Miškinis, sukurtas 2006 m., trukmė 95 min.) – tai juodoji komedija su absurdo elementais, kalbanti apie perdėtą įvaizdžio svarbą šiandienos žmogui. Filme satyriškai pasakojama istorija apie nuožmią konkurencinę kovą dėl fiktyvaus prekinio ženklo. Filmo eigoje paaiškėja, kad visa kova ir aukos buvo paremtos tuščia sąvoka, įvaizdžiu be turinio, su kuriuo visi siejo savo planus, tačiau pralaimėjo visi. Diringo reklamėnė kampanija baigiasi, bet nesibaigia tikrasis „Diringas“ – gyvenimo schema, kuri sukasi apie patraukliai žėrinčias oro piliis, nepastebimai užburiančias žmogaus sąmonę. Kas beaptų Diringo žiūrovu, visi neišvengiamai yra ir šios schemos dalis, nes nė vienas nėra pajėgus atsiriboti nuo TV, reklaminių stendų, socialinių mitų.

Savo komedine išraiška „Diringas“ yra orientuotas į plačią, šiuolaikišką auditoriją ir tuo pačiu visiškai rimtai atskleidžiantis daugeliui aktualią „įvaizdžio visuomenės“ temą.

Filmas bus rodomas lapkričio 9 d., penktadienį, 8 val. v. (kartojamas – lapkričio 12 d., pirmadienį, 6 val. v.).

Filmo „Septyni nematomi žmonės“ (rež. Šarūnas Bartas, sukurtas 2005 m., trukmė 116 min.) veiksmas vyksta Lietuvoje, Lenkijoje, buvusios Sovietų Sąjungos pietuose.

Juostos veikėjai – keturi vyrai, dvi moterys ir mergaitė – tai gyvenimo užribio žmonės, kiekvienas su savo praeitimi. Kažkuris iš jų bėga nuo teisingumo, kažkuris – nuo savęs. Jų beviltiška kelionė, bėgimas nuo pasaulio negali jo nei pakeisti, nei „sukirpti“ pagal kitų supratimą. Net penkerius metus kurtoje juostoje vaidina trys profesionalūs rusų kilmės aktoriai, visiems kitiems kino duonos teko paragauti pirmą kartą.

Filmas bus rodomas lapkričio 10 d., šeštadienį, 5 val. v. (kartojamas – lapkričio 13 d., antradienį, 8 val. v.).

„Aš esi tu“ (rež. Kristijonas Vildžiūnas, sukurtas 2006 m., trukmė 90 min.) – šių laikų pasaka apie architektą – svajotoją, statantį futuristinį namelį medyje, gūždiame miške. Jo pasiryžimas sukurti naują gyvenimo modelį turi patirti įvairius išbandymus. Drąsa, nuoširdumas ir paprastumas padeda jam kaip pasakoje pasiekti „pusę karalystės ir princesės širdį“, kitaip tariant, brandą ir meilę. Laimė tol neprarasta, kol svajonė apie ją dar gyva.

Filmas bus rodomas lapkričio 11 d., sekmadienį, 5 val. v. (kartojamas – lapkričio 15 d., ketvirtadienį, 8:15 val. v.).

III Lietuviškų filmų festivalis Čikagoje vyks Gene Siskel kino centre: The Gene Siskel Film Center, 164 North State Street, Chicago, IL 60601. Tel. pasiteiravimui: 312-846-2600; tinklalapis:

www.siskelfilmcenter.org

Įėjimas – 9 dol., studentams 7 dol., nariams 5 dol.

LR generalinio konsulato
Čikagoje informacija

Išėivijos dailininkų dėmesiui!

Spalio 20 d. sukako 50 metų, kai buvo atidaryta Čiurlionio galerija Jaunimo centre. Ta proga Čiurlionio galerija, padedant mecenatei Magdalenai Birutei Stankūnei-Stankūnienei, organizuoja jubiliejinę parodą-konkursą. Parodos atidarymas įvyks 2008 m. vasario 22 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago.

Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuvių kilmės išėivijos dailininkai, dirbantys bet kokia technika. Konkursui priimami darbai (vienas autorius gali pateikti 2 darbus) padaryti po 2000 metų.

Darbus iki 2008 m. sausio 15 d. siųsti: Konkursui, Čiurlionis Art Gallery, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Dailininkai bus premijuojami: Dvi I premijos po 500 dol., dvi II premijos po 300 dol. ir dvi III premijos po 200 dol. Bus išleistas šios parodos katalogas. Tel. pasiteiravimui: 708-349-4768 (Laima Apanavičienė). El. paštas: laimaa@hotmail.com

Jeigu ne jeigu...

Atkelta iš 3 psl.

Goldwater pralaimėjus, iš CFR globalistai stipriai įsiskverbė ir į Respublikonų partiją. Tą lietuviai tiesiog pamatė, kai (respublikonas) prez. Bush (dabartiniojo Prezidento tėvas) iš paskutiniųjų bandė gelbėti nuo lietuvių ir ukrainiečių Gorbačiovo „pertvarkomą“ Sovietų imperiją. O jeigu būtų buvę kitaip?

Laimei, išeivijos kova už Lietuvos laisvę vyko daugelyje frontų. Vėliau vienu bei kitu iškilo „Lietuvos laisvinimo šviesuliai“, kurių dalį aprašiau knygoje „Nauja pasaulio santvarka“. Vienas jų tebėra mūsų tarpe, Vokietijoje gyvenęs, 2007 m. rugsėjį 75-ius metus atšventęs Antanas Viluckis. Jis savo lėšomis keletą metų leido 3 leidinius, pradedant „Info“ dar okupacijos metais. Pats išveždavo po Žemaitiją (veltui) platinamą „Žemaitiją“. Dar ir dabar, ka-

dangi dažnokai apsilanko Palangoje, Lietuvoje, pasirodo jo giliai į raundonąjį skruzdėlyną aštrią lazda įbedantis biuletenis „Kontra ir Info“.

O jeigu pinigines ir intelektą krūvon subūrusios Australijos, JAV ir Kanados pagrindinės organizacijos būtų po Kovo 11-sios išleidusios Lietuvoje patriotinį informacinį laikraštį, šiandien žymiai sutrumpėtų „jeigu“ litanija.

„Tarp mūsų kalbant“, ir dabar dar senosios išeivijos pensininkai su jų gerai prasigyvenusių („lietuvių išlaikiusių“) vaikų pagalba galėtų nupirkti ir perimti ne vieną Lietuvoje išeinantį ko nors vertą laikraštį.

Gaila, tarp mūsų nėra visus išeivijos veikėjus pamokiusio ir veikloje pralenkusio Leonardo Valiuko. Jis buvo pavyzdys veikėjams, kaip eiti į viešumą ir įtaigoti vyriausybę ir politines partijas.

SPORTAS

Lietuvis jaunuolis – geriausias Illinois valstijoje

Atkelta iš 1 psl.

2005 m. 11-12 metų amžiaus jaunuolių grupėje mūsiškis užėmė antą vietą Amerikoje. Gaila, kad šiemet jis čia negalėjo pasirodyti, nes besitreniruodamas nukrito nuo dviračio ir susilaužė ranką, todėl turėjo ilgą laiką būti su gipsu. Tačiau dabar ranka jau sugijusi ir Lukas vėl žada aktyviai treniruotis sporto šakoje, kurioje tikisi pasiekti aukštumų.

Beje, triatlonas jau yra tapęs olimpine sporto šaka, tad šio sporto populiarumas yra gerokai išaugęs. Todėl ir Luko treneris R. Bertulis jaunuolį nori labiau nukreipti į šią sporto šaką.

Aukštaūgis, atletiško sudėjimo

Lukas sportinius įgūdžius, be abejo, perėmė iš savo mamos Rasos Viršilovaitės. Ji Lietuvoje yra buvusi žinoma bėgikė. 1984-aisiais Rasa Tarybų Sąjungos studentų pirmenybėse yra laimėjusi 3 km bėgimą. Amerikon moteris kartu su sūnumi atvyko prieš 7 metus ir čia kartu su R. Bertuliu stengiasi, kad Lukas jaunuolis būtų tarp pirmiausiųjų sportininkų.

Kaip sakė jaunuolio treneris, jie žada dalyvauti visos Amerikos bėgimo pirmenybėse, kurios įvyks gruodžio mėnesį. Tačiau prieš tai jaunas lietuvis dar turi įveikti du atrankos barjerus. Linkime Lukui tai padaryti ir siekti didesnių pergalių.

A + A BALYS BUDRAITIS

Mirė 2007 m. spalio 25 d., sulaukęs 83 metų.

Gyveno Oak Lawn, IL.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: žmona Angelė Shapkauskė, dukterėčios Danutė Dzidolikas ir Irena Donelienė su šeimomis daug draugų, sesuo Stefa ir kiti giminės Lietuvoje.

A. a. Balys priklausė Šaulių organizacijai.

Velionis pašarvotas penktadienį, spalio 26 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.), Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 27 d. Iš laidojimo namų velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. Balys bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. David Gaidas, Jr. Tel. 708-974-4410 arba
www.palosgaidasfh.com

Gražina Severina Steikūnaitė-Raibienė

Gražina Steikūnaitė gimė 1920 m. lapkričio 20 d. dvarininkų šeimoje. Kašonių dvare, Alytaus apskrityje. Augo ji apsupta keturių brolių, gimių ir draugų, kurie vasarą dažnai suvažiuodavo į Kašonių dvarą, pasisvečiuoti, pasilinksinti, padainuoti ir pašokti. Gal todėl Gražina visą gyvenimą mėgo dainuoti ir šokti?

Gražina iš pradžių mokėsi namuose, vėliau lankė Prienų gimnaziją, bet šeimai nutarus, persikėlė į Kauną, kur 1939 metais baigė seselių kazimieriečių vedamą mergaičių „Saulės“ gimnaziją.

Gražinos mama, gimnazijos baigimo proga jai padovanojo kelionę į Ameriką, pas dėdę prelatą Bičkauską, kuris buvo klebonas East Chicago, Indiana valstijoje. Gražiną kelionėje lydėjo vyresnysis brolis Kazys.

Kazys 1939 metų vasarą buvo pašauktas į Lietuvos kariuomenę, todėl sugrįžo į Lietuvą, o Gražina pasiliko pas dėdę prelatą Bičkauską.

Prasidėjęs Antrasis pasaulinis karas Gražinai sutrukdė grįžimą į Lietuvą. Ji turėjo didžiulį rūpestį, nes kurį laiką nieko nežinojo apie savo šeimą. Tik 1949 metais, kai pas dėdę prelatą Bičkauską atvyko Gražinos pusseserė, Birutė Bičkauskaitė su vyru dr. Antanu Čiuriu, jai pasidarė ramiau, nes iš jų sužinojo apie savo šeimą.

Gražina stengėsi padėti savo šeimai ir kitiems lietuviams, siųsdama siuntinius į Vokietiją ir į Sibirą. Su dėdes pagalba ji sudarinėjo iškvičius į Ameriką lietuviams Vokietijoje, ieškodavo atvykusiems darbo ir butų. Šalia visų darbų Gražina giedojo chore, šoko tautinių šokių grupėje.

1953 metais Gražina ištekėjo už neseniai iš Europos atvykusio Juozo Raibio. Jaunoji pora nutarė persikelti į Los Angeles, kur abu susirado darbą. Gražina susirado buhalterės

Gražina Severina
Steikūnaitė-Raibienė

darbą Max Factor kompanijoje, kur išdirbo 20 metų.

Po kelerių metų gyvenimo Los Angeles, Gražina ir Juozas susilaukė sūnaus Lino.

Gyvendami Los Angeles, Gražina ir Juozas buvo aktyvūs lietuvių gyvenime. Gražina giedojo bažnyčios chore, buvo veikli birutietė, Tautinės sąjungos narė, dramos Sambūrio suflerė.

Sūnui Linui sukūrus šeimą, Raibiai persikėlė gyventi arčiau sūnaus, marčios Madelinos, ir anūkės Lenos, į Ventura miestelį.

Gražina užbaigė savo gyvenimo kelionę 2007 m. liepos 30 d., šalia esant mylimam vyrui, sūnui ir jo šeimai.

Birutė Bičkauskaitė-Čiurienė

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIOJ LIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242 nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJ LIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,

NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

SIŪLO DARBĄ

Experienced Male & Female Live-in
CNA or Home Health Aide needed.

Must have valid proof to work in the
United States.

Must speak English & Drive.
312-648-1565

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,

Konfidencialumas
garantuojamas

nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Jaunimo centro kavinėje** spalio 27 d., šeštadienį, 1 val. p. p. medikė Pranė Šlutienė rodys filmą „Kas būtina žinoti apie krūtų vėžį.“ Po filmo peržiūros P. Šlutienė atsakys į klausimus. Maloniai kviečiame dalyvauti. Rengia Jaunimo centro valdyba.

♦ **Seselės kazimierietės kviečia** visus kartu pasimelsti už Motinos Marijos Kaupaitės (Kaupas) paskelbimą Palaimintąją. Šv. Mišios vyks lapkričio 3 d., šeštadienį, 9:30 val. r. seselių kazimieriečių koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Po Mišių – kavutė.

♦ **Amerikos lietuvių Romos katalikų Moterų sąjungos** Čikagos apygardos Vėlinių šv. Mišios už mirusias nares įvyks lapkričio 3 d., šeštadienį, 11 val. r. Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po Mišių – pietūs „Seklyčioje“. Kiekvienos kuopos narės, norinčios dalyvauti pietuose, prašomos pranešti savo pirmininkei iki spalio 31 dienos.

♦ **Kviečiame visus į lapkričio 4 d., sekmadienį, 1 v. p. p.** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje vykiantį sakralinės muzikos koncertą, kuriame bus atliekama Gabriel Foure „Requiem“. Arfa gros Kari Gardner. Dalyvaus solistai, instrumentalistai ir choras. Vargonininkė Solveiga Palionienė.

♦ **Generolo T. Daukanto šaulių** kuopa kviečia į rudeninį pasilinksminimą! Pasidžiaugti draugų būryje, pasivaikinti garuojančia šilta vakariene, pasižinti skambant E. Jurkaičio saksofono muzikai, kas gali būti maloniau šeštadienio vakarą? Pasilinksminimas įvyks lapkričio 10 d. 7:30 val. v. Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Daugiau informacijos tel. 773-523-7205.

♦ **Lapkričio 11 d., sekmadienį, 12:45 p. p.** Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL įvyks „Mažosios Lietuvos Enciklopedijos“ III tomo pristatymas. Knygą pristatys Danutė Bindokienė. Po pristatymo meninę programą atliks operos solistė Nida Grigalavičiūtė. Akompanuos Manigirdas Motekaitis. Kviečiame visus. Renginį ruošia Mažosios Lietuvos fondas.

♦ **Operos choro tradicinis pokylis** šiais metais įvyks lapkričio 17 d., šeštadienį, 7:30 val. v. Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Meninę programą

atliks solistė Nida Grigalavičiūtė, muzikas Ričardas Sokas ir Operos choras (diriguos Jūratė Grabliauskienė, akompanuos muzikas Manigirdas Motekaitis). Vakaro metu vyks laimingų bilietų traukimas. Vaisius „Kunigaikščių užėja“, šokiama „Kaukas“. Pelnas skiriamas naujos operos pastatymui. Stalus ir vietas prašome užsisakyti iš anksto tel.: 708-439-6762 (Rima Urbonavičienė) arba 630-257-6481 (Virginija Savrimienė). Jus kviečia Operos choras – savo dalyvavimu padėsite sumažinti naujos operos pastatymo išlaidas.

♦ **Lapkričio 18 d., 3 v. p. p. Šv. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje Marquette Park, Čikagoje, rengiamas vargonų muzikos koncertas. Vargonuos – Jūratė Landsbergytė. Girdėsime kompozitorių M. K. Čiurlionio, V. Bartulio J. S. Bach, D. Buxtehude, C. Franck kūrinius. Koncertą rengia Šiaurės Amerikos lietuvių muzikos sąjunga. Maloniai kviečiame visus apsilankyti.

♦ **Lapkričio 25 d. 1 val. p. p. PLC** Fondo salėje vyks pianistės Frances Kavaliauskaitės (Covalesky) labdaros koncertas. Ruošia JAV LB Lemont apylinkė. Surinktos lėšos bus skiriamos Pasaulio lietuvių centrui.

♦ **Čikagos liuanistinei mokyklai** reikalingas muzikos mokytojas. Kreiptis į mokyklos direktorę Jūratę Dovilienę tel. 630-805-4036 arba el. paštu: jurate124@yahoo.com

♦ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijos chorui skubiai reikalingas pianinas. Skambinti choro pirmininkui Romanui Stropui tel. 815-836-1845.

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦ **LB Hartford apylinkės metinis** pokylis rengiamas lapkričio 10 d., šeštadienį. Vakaras įvyks Šv. Trejybės parapijos salėje. Programoje: tautinių šokių grupė „Berželis“, vadovaujama D. Dzikiene, bei liaudies dainų vienetas „Sodžius“, vadovaujamas R. Jalinskienės. Informacija ir stalų užsakymas tel. 860-657-9067. Kviečiame visus apsilankyti ir linksmai praleisti vakarą su draugais.

♦ **LF 45-ečiui skirtas Livetos ir** Petro Kazlauskų koncertas lapkričio 4 d., 12:30 Rochester, NY – Šv. Jurgio parapijos salėje. Daugiau informacijos: vidukas@aol.com

Maloniai kviečiame Jus į Lietuvių fondo pokylį

ir teatro „Žaltvykslė“ bei lietuvių meno ansamblio „Dainava“ spektaklį-koncertą „Jubiliejus“,

šeštadienį, 2007 m. lapkričio 3 d.,

Pasaulio lietuvių centre,

14911 127th st., Lemont, IL.

Teatro sambūris „Žaltvykslė“ ir lietuvių meno ansamblis „Dainava“ pasveikins Lietuvių fondą su originalia jungtine programa, kurioje matysite inscenizaciją pagal A. Čechovo kūrinį „Jubiliejus“ ir ansamblio „Dainava“ koncertą. 5 val. p.p. – kokaiteilial; 6 val. v. – spektaklis-koncertas „Jubiliejus“ Jaunimo rūmų salėje. 7:30 val. v. – vakariene ir šokiai PLC pokylių salėje. Šokiama groso brolių Švabų orkestras. Bilietai į pokylį ir koncertą – 60 dol., studentams – 30 dol. Norintiems dalyvauti tik meninėje dalyje – 10 dol. Pageidautina vakarinė apranga.

Pasiteiravimui: tel. 630-257-1616 arba: zinios@lithfund.org

2007 m. Švietimo premija

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją“ mokytojui, kuris iligus metus dirbo švietimo darbą JAV liuanistinėse mokyklose.

Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių liuanistinių mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių ir knygų leidime bei redagavime, programos ir gairių tobulinime, ar iligus metus dirbo ar tebedirba mokytojo-vedėjo darbą liuanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki **š.m. gruodžio 31 d.** adresu: Lithuanian Educational Council, 170 Query St., New Bedford, MA, 02745 arba e-paštu:

donavickas95@hotmail.com

pažymint „Kandidatas švietimo premijai gauti“.

Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė yra Daiva Navickienė.

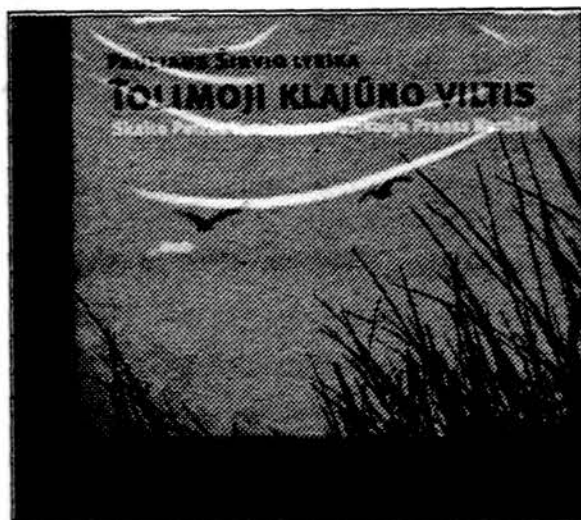
Švietimo premija 2006 m. buvo įteikta Broniui Krokiui. Įvairių metų Švietimo premijos laureatais buvo: Vida Bučmienė, Jonas Kavaliūnas, Julius Šarka, Stasė Petersonienė ir Elena Ruzgienė.

Švietimo premijos mecenatas – **Lietuvių fondas.**

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

„Draugo“ knygynėlyje

„Tolimoji klajūno viltis“

būtų ir poezijos. Daug eilėraščių ne-gražinamai išbarsčiau ant savo audringo ir vingiuoto kelio, bet...

Negaila
Man aukso,
Negaila
Sidabro –
Aš didelius
Turtus valdau:
Turiu
Savo džiaugsmą,
Turiu
Savo skausmą, –
Ateik –
Dovanosiu
Ir tau.
Praeisi
Pro šalį,
Kaip laimė
Praeina –
Nekeiksiu
Aš savo lemties –

Aš – beržas,
Lietuviškas
Beržas
Su plieno
Dalgiu
Ant peties.”

(„Apie save“/ P. Širvys „Ir nusi-nešė saulę miškai“. Vilnius, 1984, psl. 241).

CD albumo rinkinio kaina – 15 dol. Jį galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą albumą – 2.5 dol. mokestis.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500